

**ORTAOKUL
VE
İMAM HATİP ORTAOKULU**

MÜZİK

DERS KİTABI

6

YAZARLAR

Elvan VURAL AKÇALI

Duygu TOPAL

Burcu YAMANER

Özgül ÇAKAR

DEVLET KİTAPLARI

BİRİNCİ BASKI

....., 2018

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI: 6683
YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLAR DİZİSİ.....: 974

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

Editör

Dr. Öğr. Üyesi Sevilay GÖK AKYILDIZ

Program Geliştirme Uzmanı

İlke SÖKMEN

Dil Uzmanı

Ayşe GÖKBAYRAK

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

Uğur ALTUN

Rehberlik Uzmanı

Mehmet Tuğrul KARA

Görsel Tasarım Uzmanı

Gökhan BAYSAN

Ufuk ÜNSAL

ISBN 978-975-11-4591-8

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 25.06.2018 gün ve 12254648 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiş, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 03.07.2018 gün ve 12720204 sayılı yazısı ile birinci defa 1.333.608 adet basılmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahlâli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

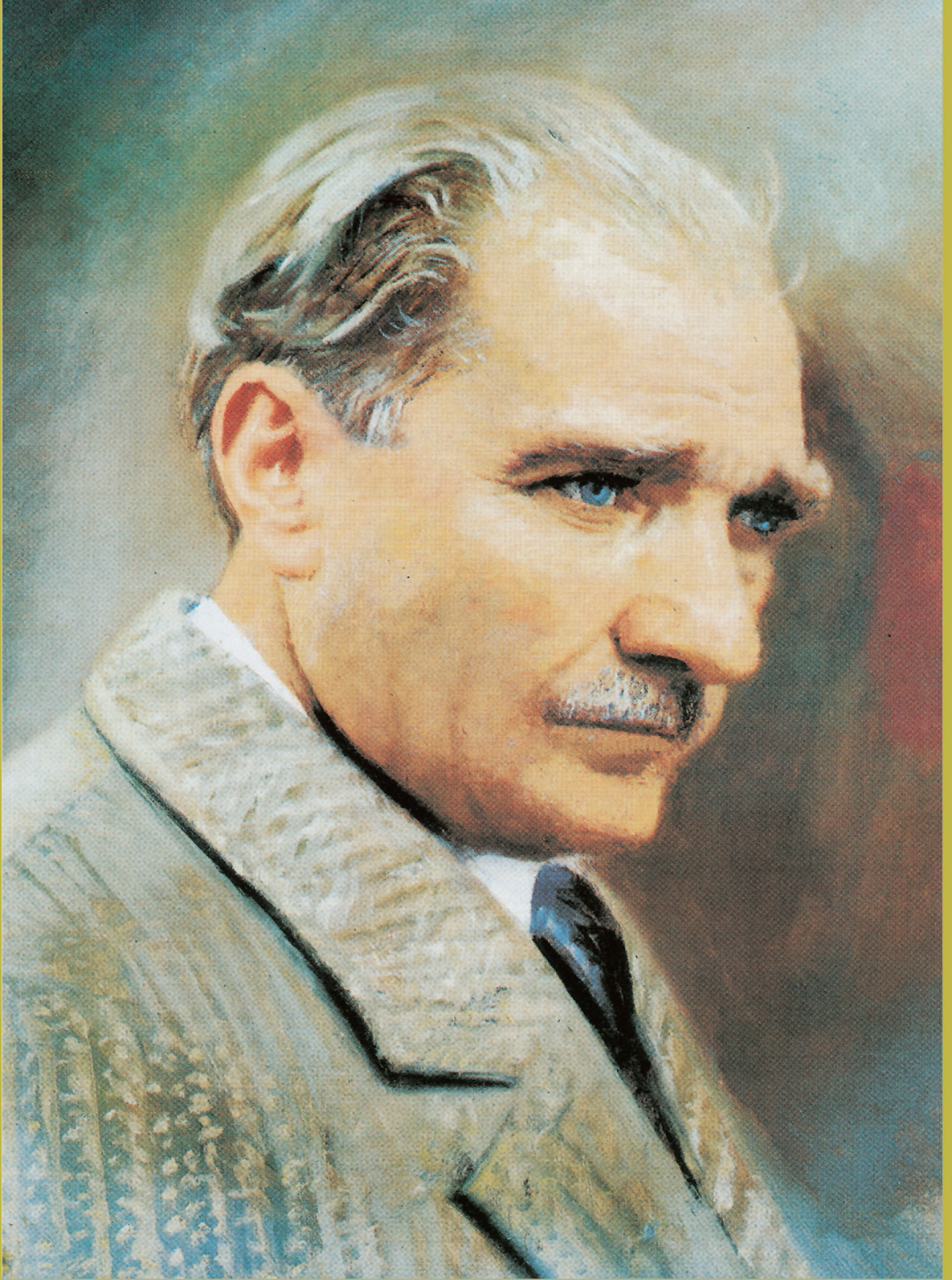
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE 10

İSTİKLAL MARŞI VE MARŞLARIMIZ.....	12
İNSAN SESİNİN OLUŞUMU.....	18
SES DEĞİŞİMİ.....	20
NOTA ÇALIŞMALARI VE DO NOTASI	22

2. ÜNİTE 28

ATATÜRK VE MÜZİK.....	30
Sİ VE İNCE DO NOTASI	33
TEKRAR İŞARETLERİ.....	38

3. ÜNİTE 46

ONALTILIK NOTA.....	48
SES DEĞİŞTİRİCİ İŞARETLER.....	51
MÜZİKTE HIZ.....	54
MÜZİKTE GÜRLÜK.....	56

4. ÜNİTE 62

ÜLKEMİZE AİT BAŞLICA MÜZİK TÜRLERİ.....	64
HECE BAĞI VE UZATMA BAĞI.....	71
ATATÜRK'ÜN TÜRK MÜZİĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	75

5. ÜNİTE 82

TÜRK MÜZİĞİNDE MAKAMSAL YAPI.....	84
EZGİYE RİTİM OLUŞTURMA.....	90
EZGİ OLUŞTURMA VE MÜZİK TEKNOLOJİSİ.....	94
DAĞARCIK	98
CEVAP ANAHTARI	105
SÖZLÜK	108
KAYNAKÇA	109
GENEL AĞ (İNTERNET) KAYNAKÇASI	109
GÖRSEL KAYNAKÇA	110

KİTABIMIZI TANIYALIM

1. ÜNİTE

KONULAR

İSTİKLAL MARŞI VE MARŞLARIMIZ
İNSAN SESİNİN OLUŞUMU
SES DEĞİŞİMİ
NOTA ÇALIŞMALARI VE DO NOTASI

ANAHTAR SÖZCÜKLER

MARŞ
SES
NEFES
DİYAFRAM
NOTA

Bu ünitenin sonunda:

- İstiklal Marşı'nı doğru tonlama ve vurgu yaparak, nefes yerlerine uyarak söyleyeceksiniz.
- Millî birlik ve beraberliği duygusunu güçlendiren marşlar seslendireceksiniz.
- İnsan sesinin oluşumunu keşfatacaksınız.
- Ergenlik dönemi ses değişim özelliklerini fark edeceksiniz.
- Do notanın öğrenerek çalınmalar yapacaksınız.

10

11

Ünite numarasını gösterir.

Ünitede neler öğrenileceğini gösterir.

Ünitede yer alan konuları gösterir.

Ünitenin anahtar sözcüklerini gösterir.

1. ÜNİTE

İSTİKLAL MARŞI VE MARŞLARIMIZ

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. İstiklal Marşı'nı söylerken hissettığınız duyguları arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. İstiklal Marşı'nın söylediği tören ve etkinliklere örnekler veriniz.
3. İstiklal Marşı'nın dışında millî birlik ve beraberliğimizi güçlendiren marşlar biliyor musunuz? Bildiğiniz marşların isimlerini arkadaşlarınızla paylaşınız.

Marşlar uygun adam yürüyüşleri için yazılan, kuvvetli ve düzenli bir ritme sahip müzik eserleridir. Besteleniş amaçlarına ve sözel içeriklerine göre okul marşı, bayrak marşı, doğum marşı, cenaze marşı, tören marşı vb. isimlerle anılırlar.

Millî marşlar, ülkelerin bağımsızlık simgeleridir. Resmî makamlarca onaylanarak, çeşitli etkinliklerde seslendirilir. İstiklal Marşı da Mehmet Akif Ersoy tarafından yazılmış ve 12 Mart 1921 tarihinde TBMM tarafından kabul edilmiştir. İstiklal Marşı'nın bestecisi ise Osman Zeki Üngör'dür.

Mehmet Akif Ersoy, İstanbul'da doğmuştur. Atıl mesleği veteriner hekimliktir. TBMM'de Burdur milletvekiliği de yapmıştır. Vatan sevgisini dile getiren şiirler yazmıştır. Tüm şiirlerini Safahat adlı kitapta toplamıştır. İstiklal Marşı'nı "Bu marş benim değil Türk milletindir" diyerek bu kitaba almamıştır.

Osman Zeki Üngör, İstanbul'da doğmuştur. Besteci, orkestra şefi ve keman sanatçısıdır. Birçok marş ve okul şarkısı bestelemiştir.

12

Konu başlığını gösterir.

Konuya hazırlık çalışmalarını gösterir.

Konu anlatımını gösterir.

Ünitenin numarasını gösterir.

Ünitenin rengini gösterir.

KİTABIMIZI TANIYALIM

Etkinliğin amacını gösterir.

Etkinliğin adını gösterir.

Etkinlik ile ilgili neler yapılacağını gösterir.

4. ETKİNLİK

Etkinliğin Amacı: "Bayrağım" marşını anlamını hissederek doğru seslerle seslendirmek.

Kullanılan Araçlar: Davul, klavye, müzik çalar ya da eşlik çalgısı.

Milletler için bayrağın önemi hakkındaki görüşlerinizi paylaşınız.

"Bayrağım" marşının sözlerini okuyunuz.

"Bayrağım" marşını dinleyiniz.

Marşı anlamını hissederek ve nefes yerlerine uyarak söyleyiniz.

BAYRAĞIM Ziya Aydıntan

Orta

Bay-ra - ğim bay-ra - ğim O al ren-gin sol-ma - sın Se - ma - sı - nı yur-du - mun Baş-ka bir...renk al-ma - sın Bay-ra - ğim par-la - sın Ay yıl-di-zın her za - man Sen gü - ler-sen ne-se - le - nir Hür ya - şar... bu va - tan

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizi ilgili öz değerlendirme yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldız işaretleyerek öz değerlendirme yapınız.

Çok iyi	İyi	Geliştirilebilir
☆ ☆ ☆ ☆ ☆	☆ ☆ ☆ ☆ ☆	☆ ☆ ☆ ☆ ☆
"Bayrağım" marşını anlamını hissederek söyledim.		
"Bayrağım" marşını nefes yerlerine uyarak söyledim.		
"Bayrağım" marşını doğru seslerle seslendirdim.		

17

Etkinlikte kullanılan araçları gösterir.

Etkinlik numarasını gösterir.

Etkinliğin uygulamasını gösterir.

Etkinliğin değerlendirme çalışmasını gösterir.

SES DEĞİŞİMİ

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Çocuk ve yetişkin sesleri arasındaki farklılıkları düşünerek düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Çocukluk döneminin bitişinden erişkinliğe ulaşmaya kadarki geçiş dönemine **ergelik dönemi** denir. Bu dönemde bireyde fiziksel, ruhsal vb. değişimler meydana gelir. Bireyde meydana gelen bu değişimlerden biri de ses değişimidir.

Ses değişimi ses tonu, ses tellerinin uzunluğu ve gırtlak yapısına bağlı olarak bireye göre farklılık gösterir. Seste meydana gelen bu değişim erkeklerde kızlara oranla daha belirgindir. Bireyler konuşurken ve şarkı söylerken seslerinde meydana gelen ani incelmelere ve kalınlaşmalara engel olamazlar. Bu durumun geçici olduğu bilinmeli ve normal karşılanmalıdır.

Ses değişimi döneminde ses sağlığına dikkat edilmelidir. Yüksek sesle konuşmaktan ve şarkı söylemekten kaçınılmalıdır. Tüketilen yiyecek ve içecekler çok sıcak ya da çok soğuk olmamalı, her zaman olduğu gibi bu dönemde de asitli içecekler tüketilmekten kaçınılmalıdır.

Şarkı söylerken sesi doğru ve etkin kullanabilmek için diyafram nefesi alınmalı, vücut rahat ve dik bir konuma getirilmelidir. Şarkılar, hafif bir sesle bağırardan söylenmelidir.

Dinlediğiniz müziklerin nabızını ve nefes alıp verme hızınızı etkilediğini biliyor muydunuz?

20

Konuyla ilgili görseli gösterir.

Bilgi kutusunu gösterir.

1. ÜNİTE

KONULAR

İSTİKLAL MARŞI VE MARŞLARIMIZ
İNSAN SESİNİN OLUŞUMU
SES DEĞİŞİMİ
NOTA ÇALIŞMALARI VE DO NOTASI

ANAHTAR SÖZCÜKLER

MARŞ
SES
NEFES
DİYAFRAM
NOTA

Bu ünitenin sonunda:

- İstiklal Marşı'nı doğru tonlama ve vurgu yaparak, nefes yerlerine uyararak söyleyeceksiniz.
- Millî birlik ve beraberlik duygusunu güçlendiren marşlar seslendireceksiniz.
- İnsan sesinin oluşumunu kavrayacaksınız.
- Ergenlik dönemi ses değişim özelliklerini fark edeceksiniz.
- Do notasını öğrenerek çalışmalar yapacaksınız.

İSTİKLAL MARŞI VE MARŞLARIMIZ

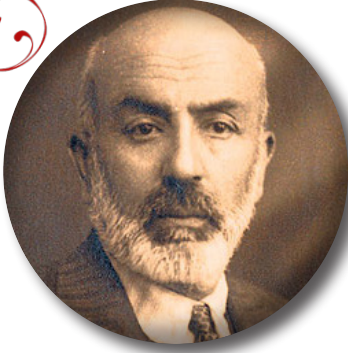
HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. İstiklal Marşı'nı söylerken hissettiğiniz duyguları arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. İstiklal Marşı'nın söylendiği tören ve etkinliklere örnekler veriniz.
3. İstiklal Marşı'nın dışında millî birlik ve beraberliğimizi güçlendiren marşlar biliyor musunuz? Bildiğiniz marşların isimlerini arkadaşlarınızla paylaşınız.

Marşlar uygun adım yürüyüşler için yazılan, kuvvetli ve düzenli bir ritme sahip müzik eserleridir. Besteleniş amaçlarına ve sözel içeriklerine göre okul marşı, bayrak marşı, düğün marşı, cenaze marşı, tören marşı vb. isimlerle anılırlar.

Millî marşlar, ülkelerin bağımsızlık simgeleridir. Resmî makamlarca onaylanarak, çeşitli etkinliklerde seslendirilir. İstiklal Marşı da Mehmet Âkif Ersoy tarafından yazılmış ve 12 Mart 1921 tarihinde TBMM tarafından kabul edilmiştir. İstiklal Marşı'nın bestecisi ise Osman Zeki Üngör'dür.

Mehmet Âkif Ersoy, İstanbul'da doğmuştur. Asıl mesleği veteriner hekimliktir. TBMM'de Burdur milletvekiliği de yapmıştır. Vatan sevgisini dile getiren şiirler yazmıştır. Tüm şiirlerini Safahat adlı kitapta toplamıştır. İstiklal Marşı'nı "Bu marş benim değil Türk milletindedir." diyerek bu kitaba almamıştır.

Osman Zeki Üngör, İstanbul'da doğmuştur. Besteci, orkestra şefi ve keman sanatçısıdır. Birçok marş ve okul şarkısı bestelemiştir.

İSTİKLÂL MARŞI

Söz: Mehmet Âkif Ersoy
Müzik: Osman Zeki Üngör

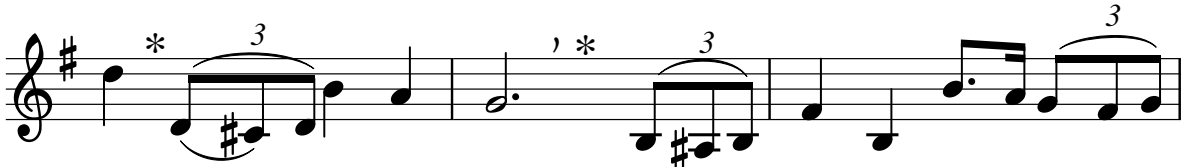
Orta

Kork ma sön mez bu şa fak lar da yü zen__ al san
Çat ma kur ban o la yım çeh re ni ey naz lı hi

cak Sön me den yur du mun üs tün de tü ten en son o cak O
lâl Kah ra man ır kı ma bir gül Ne bu şid det bu ce lâl Sa

be nim__ mil le ti min yıl dı zı dır par la ya cak O be
na ol__maz dö kü len kan la rı mız son ra he lâl Hak kı

nim dir o be nim mil le ti min dir an cak
dır Hak k'a ta pan mil le ti min is tik lâl

İstiklal Marşı'nın birinci kıtasını söylerken virgül (,) , ikinci kıtasını söylerken de yıldız (*) işaretinin bulunduğu yerlerde nefes alınız.

önemli

Etkinliğin Adı

"İstiklal Marşı"nın nefes yerlerini öğrenelim.

Etkinliğin Amacı

"İstiklal Marşı"nın nefes yerlerine uyarak seslendirmek.

Kullanılan Araçlar

Ders kitabı, renkli kalem, müzik çalar ya da eşlik çalgısı.

- "İstiklal Marşı"nın nefes yerleri virgül (,) işareti ile aşağıda gösterilmiştir. Nefes işaretlerinden önce gelen sözcükleri örnekteki gibi daire içine alınız.
- "İstiklal Marşı"nın nefes yerlerine dikkat ederek dinleyiniz.
- "İstiklal Marşı"nın anlamını hissederek ve nefes yerlerine uyarak söyleyiniz.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
 Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
 O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
 O benimdir, o benim milletimindir ancak.
 Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
 Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
 Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
 Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Müzik eserlerinde yer alan sözcüklerin anlamlarını bozmamak için heceleri bölmeden sözcük sonlarında nefes almanız gerektiğini biliyor muydunuz?

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldız işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★ ★

İyi ★★ ☆

Geliştirilebilir ★ ☆ ☆

İstiklal Marşı'nda nefes işaretlerinden önce gelen sözcükleri daire içine aldım.

İstiklal Marşı'nı anlamını hissederek ve nefes yerlerine uyarak söyledim.

Etkinliğin Adı
"İstiklal Marşı"nı söyleyelim.

Etkinliğin Amacı

"İstiklal Marşı"nı doğru tonlama ve vurguyla, vuruşlarına ve nefes yerlerine uyarak söylemek.

Kullanılan Araçlar

Ders kitabı, müzik çalar ya da eşlik çalgısı.

- "İstiklal Marşı"nı aşağıdaki tabloyu takip ederek dinleyiniz.
- "İstiklal Marşı"nı doğru tonlama ve vurguyla, tablodaki vuruşlara ve nefes yerlerine dikkat ederek müzik eşliğinde söyleyiniz.

4	1	2	3	4	1	2	3	4
Kork	ma	sön	mez	bu şa	fa	a	ak	lar
Çat	ma	kur	ban	o la	yı	ı	ı m'	çeh
	da'	yü	zeen	al san	ca	a	ak'	Sönmeden
	re	ni	ey naz	lı hi	lâ	â	âl'	Kahraman
	yur	du	umun	üstün	de'tü	ten en	son o	cak O
	ır	kı	ıma	bir gül	ne'bu	şiddet	bu ce	lâl Sa
	be	niim mil	le	ti	mi	i	in'	yıldızı
	na	o olmaz	dö	kü	le	e	en'	kanları
	dir	par	laya	cak O be	nim	di	ir'o	benim
	mız	son	ra he	lâl Hakkı	dir'	Ha	akk'a	tapan
	mille	timin	dir	an	ca	a	ak'	
	mille	timin	is	tik	la	a	al'	

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★★★★

İyi ★★★☆☆

Geliştirilebilir ★☆☆☆☆

☆☆☆☆☆ İstiklal Marşı'nı tabloyu takip ederek dinledim.

☆☆☆☆☆ İstiklal Marşı'nı doğru tonlama ve vurgu yaparak söyledim.

☆☆☆☆☆ İstiklal Marşı'nı tablodaki vuruşlara ve nefes yerlerine uyarak söyledim.

3. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı
Şarkı sözü yazalım.

Etkinliğin Amacı
Verilen kelimeleri kullanarak grup çalışmasına dayalı şarkı sözü oluşturmak.

Kullanılan Araçlar
Ders kitabı,
fon kartonu,
kalem, süre ölçer.

- "İstiklal Marşı"nı yazıldığı dönemi düşünerek dinleyiniz.
- 4 ya da 5 gruba ayrılıңыз. Aşağıdaki görseli ve kelimeleri inceleyiniz. Verilen kelimelerden istediklerinizi kullanarak iki mısra oluşturunuz. Oluşturduğunuz mısraları fon kartonuna yazınız, kartonu sıradaki gruba veriniz.
- Tüm gruplar yazmayı bitirdiğinde fon kartonunu tahtaya asınız. Sınıfça oluşturduğunuz şarkı sözünü okuyunuz.

Cumhuriyet

Çocuk

Zafer

Kurtuluş Savaşı

Atatürk

Meclis

Kadın

Erkek

Bayrak

Millet

Asker

Vatan

Barış

Egemenlik

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★ ★

İyi ★★ ☆

Geliştirilebilir ★ ☆ ☆

İstiklal Marşı'nı yazıldığı dönemi düşünerek dinledik.

Etkinliğin sonunda sınıfça bir şarkı sözü oluşturduk.

Etkinliğin Adı
"Bayrağım" marşını söyleyelim.

Etkinliğin Amacı
"Bayrağım" marşını anlamını hissederek doğru seslerle seslendirmek.

Kullanılan Araçlar
Ders kitabı, müzik çalar ya da eşlik çalgısı.

- Milletler için bayrağın önemi hakkındaki görüşlerinizi paylaşınız.
- "Bayrağım" marşının sözlerini okuyunuz.
- "Bayrağım" marşını dinleyiniz.
- Marşı anlamını hissederek ve nefes yerlerine uyararak söyleyiniz.

BAYRAĞIM

Ziya Aydıntan

Orta

Bay ra ğım bay ra ğım O al ren gin sol ma sın Se ma sı nı yur du
mun Ba ş ka bir renk al ma sın Bay ra ğım par la sın Ay yıl dı zın her za
man Sen gü ler sen ne şe le nir Hür ya ş ar bu va tan

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★★★★

İyi ★★★★★

Geliştirilebilir ★★★★★

☆☆☆☆ "Bayrağım" marşını anlamını hissederek söyledim.

☆☆☆☆ "Bayrağım" marşını nefes yerlerine uyararak söyledim.

☆☆☆☆ "Bayrağım" marşını doğru seslerle seslendirdim.

İNSAN SESİNİN OLUŞUMU

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

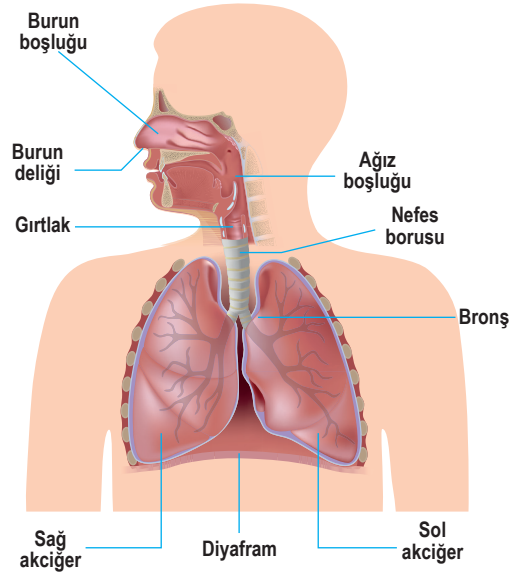
1. Çalgılarda sesin oluşumu hakkındaki düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Aşağıdaki görselleri inceleyiniz. Görsellerdeki seslerin nasıl oluştuğunu düşünerek birbiriyle ilişkili olanları eşleştiriniz.

Ses, herhangi bir cismin bir etki sonucunda titreşmesi ile ortaya çıkar. Ses kaynağından çıkan titreşimler havanın yardımıyla yayılarak kulağımıza gelir. Bizler de bu titreşimleri ses olarak algılar ve işitiriz.

İnsan sesinin oluşması için akciğerlerden gelen hava önce soluk borusuna dolar. Sonra bu hava soluk borusunun üst bölümünde yer alan gırtlaktaki ses tellerini titreştirir. Bu titreşimle oluşan ses; ağız, burun ve sinüs boşluklarında yankılanarak çoğalır. Gırtlak kasları; dil, diş ve dudakların yardımıyla şekillenip sözcüklere dönüşür.

Konuşurken, şarkı söylerken sesimizin daha gür ve güzel çıkması için akciğerlerimizin altında bulunan diyafram kasımızı kullanabileceğimizi biliyor muydunuz?

Etkinliğin Adı

Diyafram çalışması yapalım.

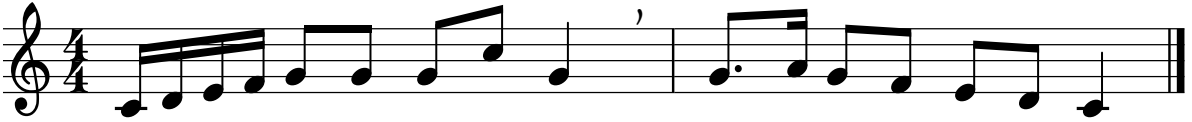
Etkinliğin Amacı

Diyafram kasını tanımak ve kullanmak.

Kullanılan Araçlar

Ders kitabı, vücudundaki ses ve nefes organları, eşlik çalgısı.

- **Diyafram kasınızı çalıştırmak için aşağıda verilen egzersizleri yapınız.**
- **Rahat ve dik durumdayken omzunuzu kaldırmadan çiçek koklar gibi derince diyafram nefesi alınız.**
- **Aldığınız nefesi "sssss" sesiyle soluğunuz bitene kadar hiç kesmeden uzatarak veriniz.**
- **Diyafram nefesi alınız.**
- **Aldığınız nefesi "ssst, ssst, ssst" sesiyle kesik kesik veriniz.**
- **Bu sırada ellerinizi karnınıza koyarak diyaframınızın hareketini hissediniz.**
- **Aşağıda verilen ezgiyi diyafram nefesi alarak seslendiriniz.**

Ge li bo lu Tat van Or du Van Hep si yem ye şil va tan

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★★★★

İyi ★★★★☆

Geliştirilebilir ★★★☆☆

Diyafram kasını tanıdım.

Egzersiz yaparken diyaframımı hissettim.

Ezgiyi diyafram nefesi alarak seslendirdim.

SES DEĞİŞİMİ

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Çocuk ve yetişkin sesleri arasındaki farklılıkları düşünerek düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Çocukluk döneminin bitişinden erişkinliğe ulaşıncaya kadarki geçiş dönemine **ergenlik dönemi** denir. Bu dönemde bireyde fiziksel, ruhsal vb. değişimler meydana gelir. Bireyde meydana gelen bu değişimlerden biri de ses değişimidir.

Ses değişimi ses tonu, ses tellerinin uzunluğu ve gırtlığın yapısına bağlı olarak bireye göre farklılık gösterir. Seste meydana gelen bu değişim erkeklerde kızlara oranla daha belirgindir. Bireyler konuşurken ve şarkı söylerken seslerinde meydana gelen ani incelmelere ve kalınlaşmalara engel olamazlar. Bu durumun geçici olduğu bilinmeli ve normal karşılanmalıdır.

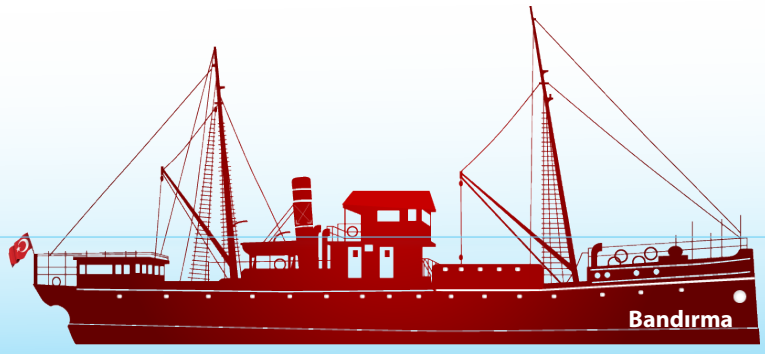
Ses değişimi döneminde ses sağlığına dikkat edilmelidir. Yüksek sesle konuşmaktan ve şarkı söylemekten kaçınılmalıdır. Tüketilen yiyecek ve içecekler çok sıcak ya da çok soğuk olmamalı, her zaman olduğu gibi bu dönemde de asitli içecekler tüketmekten kaçınılmalıdır.

Şarkı söylerken sesi doğru ve etkin kullanabilmek için diyafram nefesi alınmalı, vücut rahat ve dik bir konuma getirilmelidir. Şarkılar, hafif bir sesle bağırmadan söylenmelidir.

Dinlediğiniz müziklerin nabzınızı ve nefes alıp verme hızınızı etkilediğini biliyor muydunuz?

Etkinliğin Adı

"Samsun'dan Doğan Güneş"
şarkısını söyleyelim.

Etkinliğin Amacı

Şarkı söylerken sesini doğru ve etkin kullanmak.

Kullanılan Araçlar

Ders kitabı,
müzik çalar ya da eşlik çalgısı.

- "Samsun'dan Doğan Güneş" şarkısını dinleyiniz.
- Vücudunuzu rahat ve dik bir konumda tutunuz.
- Diyafram nefesi alarak şarkıyı hafif bir sesle bağırımdan söyleyiniz.
- Dilerseniz şarkıya çalgınızla eşlik edebilirsiniz.

SAMSUN'DAN DOĞAN GÜNEŞ

Sefai Acay

Orta

Sam sun dan gü neş gi bi doğ dun sen A ta türk
Öz gür lük ba rış i çin koş tun sen A ta türk

Yur dum dan düş ma nı kov dun sen A ta türk
Ay dın lık yurt i çin coş tun sen A ta türk

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirme yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirme yapınız.

Çok iyi ★★★★★

İyi ★★★★★

Geliştirilebilir ★★★★★

Şarkıyı söylerken vücudumu rahat ve dik konumda tuttum.

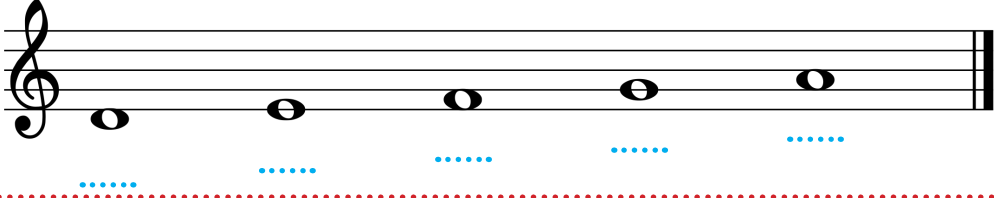

Şarkıyı diyafram nefesi alarak seslendirdim.

NOTA ÇALIŞMALARI VE DO NOTASI

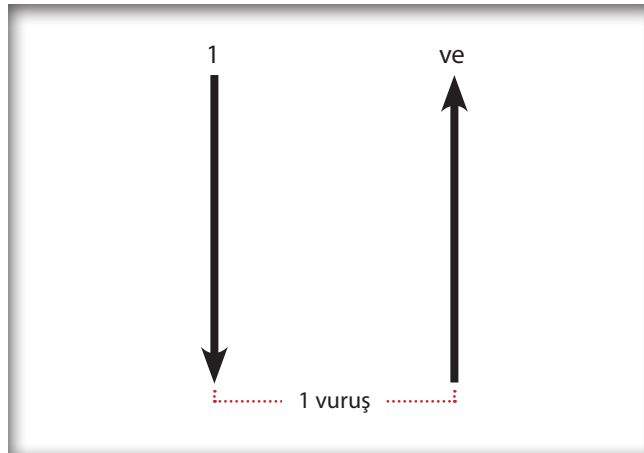
HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Aşağıdaki dizekte verilen notaların adlarını altlarına yazınız.

NOTA ÇALIŞMALARI

Müziği eşit zaman aralıklarına bölen, düzenli ve tekrar eden birimlere **vuruş** denir. 1 vuruşun gösterilişi aşağıda verilmiştir.

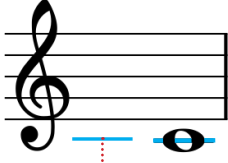

Müzik seslerini göstermeye yarayan müzik yazısına **nota** denir. Notaları vuruş süresi kadar seslendiririz. Aşağıda 4, 2, 1 ve yarım (1/2) vuruşluk notalar verilmiştir.

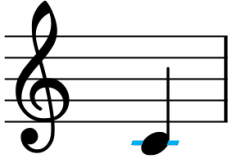
Birlik nota →		4 vuruş	
İkilik nota →		2 vuruş	
Dörtlük nota →		1 vuruş	
Sekizlik nota →		Yarım vuruş (1/2)	

DO NOTASI

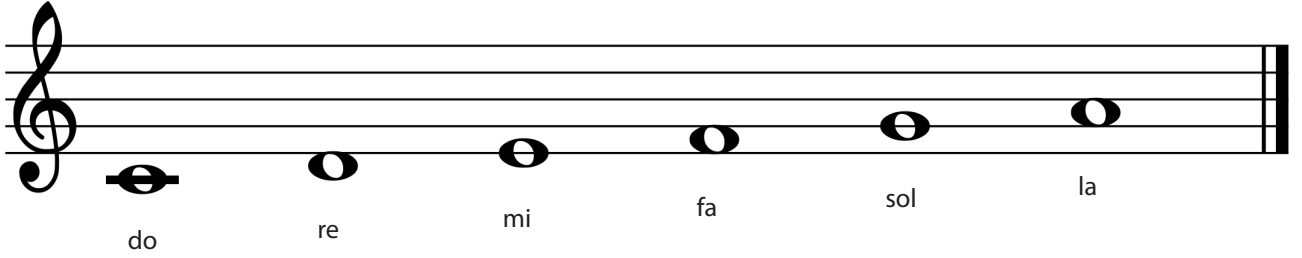
Dizeğin altına konulan ek çizgi üzerine yazılır. Aşağıda sırasıyla 4, 2, 1 ve ½ vuruşluk do notasının yazımı verilmiştir.

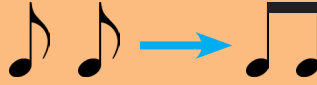
Ek çizgi

Öğrendiğiniz do-re-mi-fa-sol-la notalarının dizek üzerindeki yerleri aşağıda verilmiştir.

Yarım (1/2) vuruşluk iki nota yan yana geldiğinde kuyruklarının birleştirilerek yazıldığını biliyor muydunuz?

7. ETKİNLİK

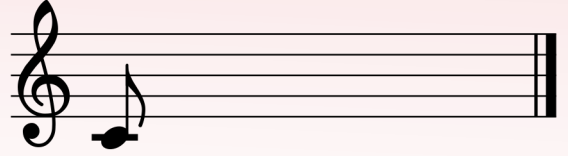

Etkinliğin Adı
Do notasıyla çalışmalar yapalım.

Etkinliğin Amacı
Do notasını dizek üzerine yazmak, marş içinde fark etmek ve marşı doğru seslerle seslendirmek.

Kullanılan Araçlar
Ders kitabı, kalem, müzik çalar ya da eşlik çalgısı.

- Aşağıda verilen dizeklere do notasını örnekteki gibi yazınız.
- "Cumhuriyet" marşındaki do notalarını bularak renkli kalemle işaretleyiniz.
- Marşı dinleyiniz.
- Marşı nefes yerlerine uyarak doğru seslerle söyleyiniz.

Müzik yazısında sol anahtarından başka fa ve do anahtarlarının da kullanıldığını biliyor muydunuz?

Fa anahtarı

Do anahtarı

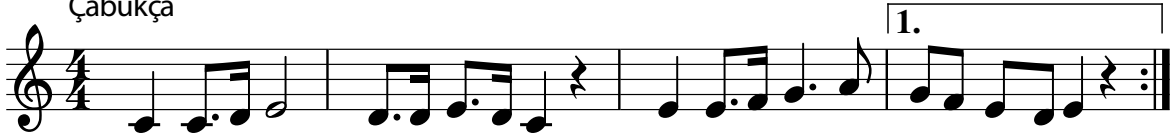

CUMHURİYET

Sefai Acay

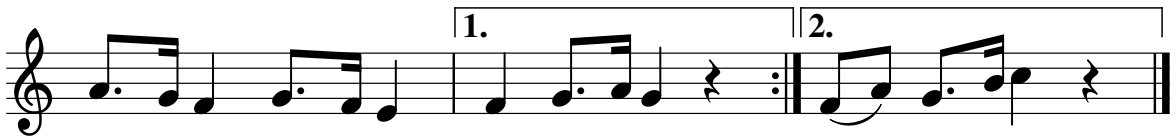
Çabukça

Cum hu ri yet hür ri yet de mek Cum hu ri yet öz gür ce ya şamak
Cum hu ri yet mut lu luk de mek Cum hu ri yet kol ko la yü rü mek

gür ce ya şa mak Uy gar lı ğa çağ daş lı ğa
ko la yü rü mek

dur ma dan yıl ma dan koş mak de mek koş mak de mek

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★ ★

İyi ★★ ☆

Geliştirilebilir ★ ☆ ☆

Verilen dizelere do notalarını örnekte verildiği gibi yazdım.

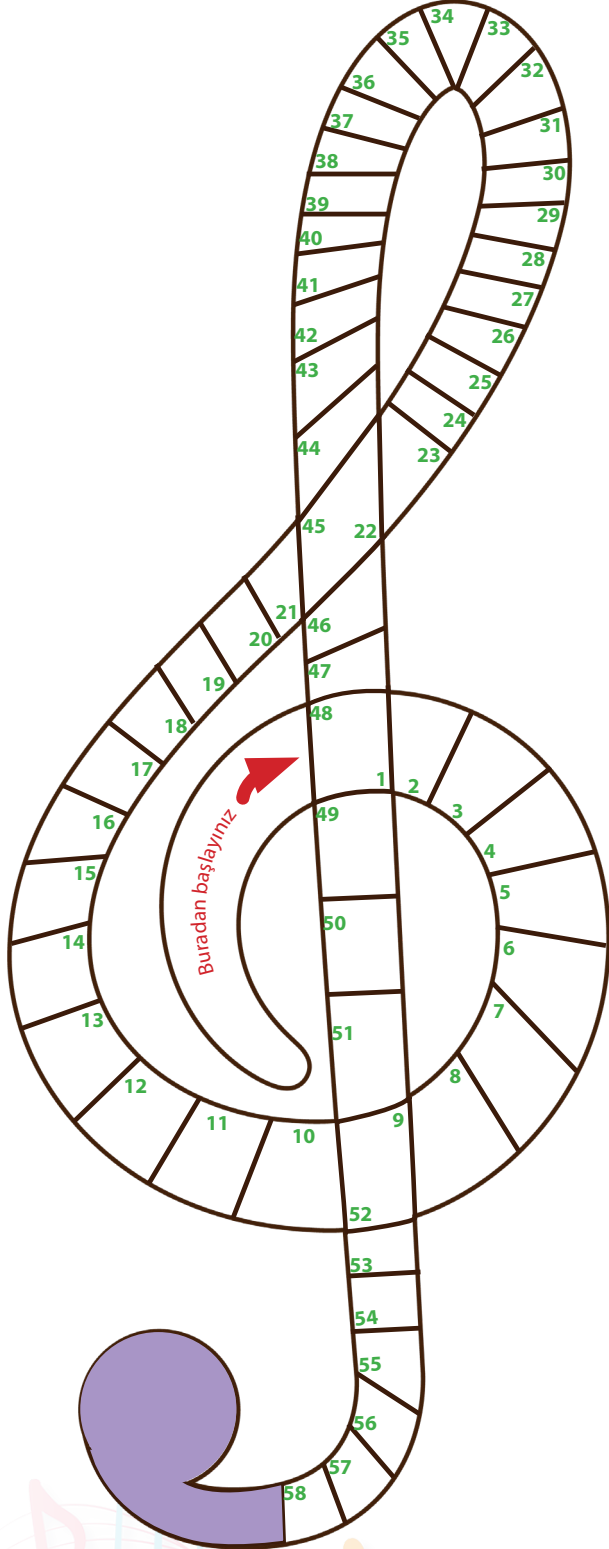
"Cumhuriyet" marşında yer alan do notalarını bularak renkli kalemle işaretledim.

Marş nefes yerlerine uyarak doğru seslerle seslendirdim.

1. ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME SORULARI

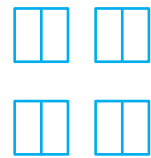
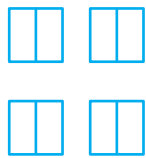
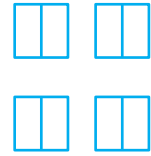
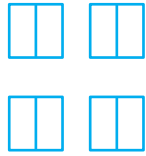
1. Aşağıdaki soruların cevaplarını sarmal (sol anahtar) bulmacada yerlerine yerleştiriniz.

SARMAL BULMACA SORULARI

1. İstiklal Marşı'nın sözlerini kim yazmıştır? (1-15)
2. İstiklal Marşı'nın bestecisi kimdir? (16-29)
3. Kulağın algıladığı titreşimlere ne denir? (30-32)
4. Akciğerlerin altında bulunan kasın adı nedir? (33-40)
5. Sesi oluşturan harekete ne denir? (41-48)
6. Temel solunum organımızın adı nedir? (49-55)
7. Müzikte bir notanın adı (56-58)

2. Görsellerde verilen notaların vuruş süresi kadar kutucukları renklendiriniz.

3. Çizgileri takip ediniz ve notanın adını ilgili kutucuğa yazınız.

1. ÜNİTE

2. ÜNİTE

KONULAR

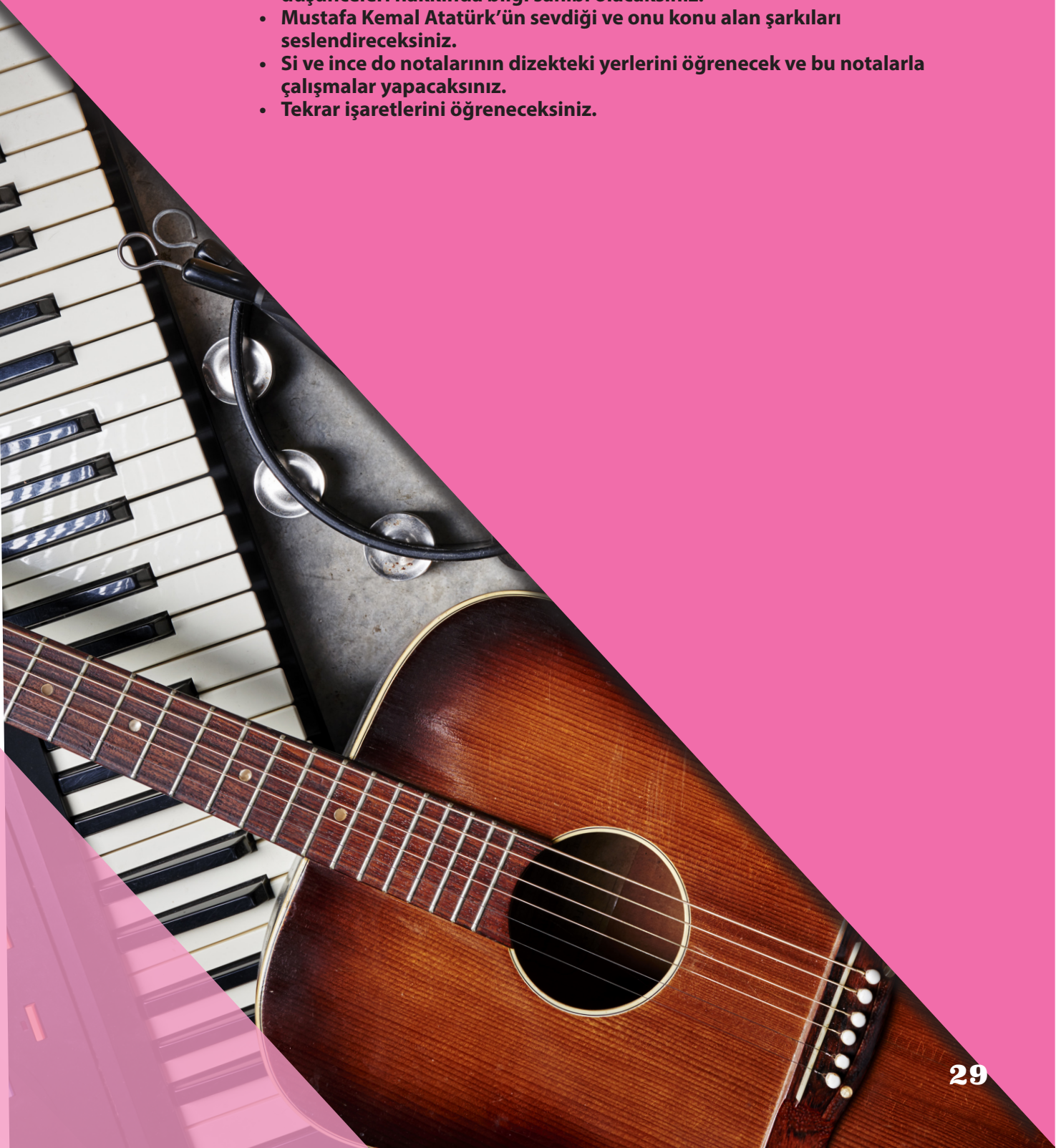
ATATÜRK VE MÜZİK
Sİ VE İNCE DO NOTALARI
TEKRAR İŞARETLERİ

ANAHTAR SÖZCÜKLER

NOTA
RÖPRİZ
DOLAP

Bu ünitenin sonunda:

- Mustafa Kemal Atatürk'ün sanata bakış açısı ve müzikle ilgili düşünceleri hakkında bilgi sahibi olacaksınız.
- Mustafa Kemal Atatürk'ün sevdiği ve onu konu alan şarkıları seslendireceksiniz.
- Si ve ince do notalarının dizekteki yerlerini öğrenecek ve bu notalarla çalışmalar yapacaksınız.
- Tekrar işaretlerini öğreneceksiniz.

ATATÜRK VE MÜZİK

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Mustafa Kemal Atatürk'ün aşağıda verilen sözlerini okuyunuz. Bu sözlerden yola çıkarak onun sanata ve müziğe verdiği önem hakkındaki düşüncelerinizi paylaşınız.

"Bir millet, sanat ve sanatkârdan yoksunsa tam bir hayata sahip olamaz."

"Hayatta müzik lazım değildir. Çünkü hayat müziktir. Müzik ile ilgili olmayan varlık insan değildir."

Eğer söz konusu olan hayat, insan hayatı ise müzik mutlaka vardır. Müziksiz hayat zaten mevcut olmaz."

Mustafa Kemal Atatürk gençlik yıllarından itibaren sanatın her dalına ilgi duymuş, sanata ve sanatçıya verdiği önemi konuşmalarında şöyle dile getirmiştir: *"Sanat güzelliğin ifadesidir. Bu ifade söz ile olursa şiir, nağme ile olursa musiki, nakş ile olursa ressamlık, oyma ile olursa heykeltraşlık, bina ile olursa mimarlık olur."*

"Hepiniz milletvekili olabilirsiniz, bakan olabilirsiniz, hatta cumhurbaşkanı olabilirsiniz, fakat sanatkâr olamazsınız."

Mustafa Kemal Atatürk, sanat dalları içinde müziğe ayrı bir önem vermiştir. Müziği, toplumun kültürünü yansıtan temel değerlerden biri olarak görmüş ve bunu konuşmalarında da vurgulamıştır. *"Müzik hayatın neşesi, ruhu, sevinci ve her şeyidir."* ifadesiyle müziği, hayatın vazgeçilmez bir parçası olarak gördüğünü dile getirmiştir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün türküleri çok sevdiğini ve bazı türkülerin Atatürk'ün sesinden derlenerek repertuvarımıza kazandırıldığını biliyor muydunuz?

- Mustafa Kemal Atatürk'ün sevdiği türkülerden biri olan "Yörük Ali" türküsünü dinleyiniz.
- Türküyü nefes yerlerine uyararak söyleyiniz.
- Mustafa Kemal Atatürk'ün sevdiği şarkı ve türküleri kütüphane, genel ağ (internet) vb. kaynakları kullanarak araştırınız.
- Yaptığınız araştırma sonucu edindiğiniz bilgileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

YÖRÜK ALI

Orta

Yöresi: Nazilli
Derleyen: Muzaffer Sarsözen

Şu Dal ma dan geç tin mi So ğuk su lar iç tin mi
Şu Dal ma nın çeş me si Ne hoş o lur iç me si
Cep ke ni min kol la rı Pa rıl dı yor pul la rı

E fe le rin i çin de Yö rük A li yi seç tin mi
Yö rük A li yi so rar san E fe le rin seç me si
Yö rük de A li ge li yor A çıl Ay dın yol la rı

Hey gi di nin e fe si e fe si E fe le rin e fe si

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★★★★

İyi ★★★☆☆

Geliştirilebilir ★☆☆☆☆

☆☆☆☆ Türküyü nefes yerlerine uyararak söyledim.

☆☆☆☆ Türküyü doğru seslerle seslendirdim.

☆☆☆☆ Araştırma sonucu edindiğim bilgileri sınıfta arkadaşlarımla paylaştım.

2. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı

"Atatürk Kalbimde"
şarkısını
söyleyelim.

Etkinliğin Amacı

"Atatürk Kalbimde"
şarkısını nefes
yerlerine uyararak,
doğru seslerle
seslendirmek.

Kullanılan Araçlar

Ders kitabı,
müzik çalar ya da
eşlik çalgısı.

- "Atatürk Kalbimde" şarkısını dinleyiniz.
- Şarkıyı anlamını hissederek ve nefes yerlerine uyararak söyleyiniz.
- Atatürk'ü anma etkinliklerinde bu şarkıyı seslendiriniz.

Orta **ATATÜRK KALBİMDE** Burcu Yamaner

Zi ya ret et tim se ni ben A nıt ka bir de
As ker le rin bek li yor du bay ra ğı nın göl ge sin de
Bir da ha i nan dım as la öl me di ği ne
Sen öl me din ya şı yor sun be nim kal bim de SON
Par la yan bir gü neş sin be nim ül kem de
Ba kış la rı nı his se di yo rum ço cuk la rın göz le rin de

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★

İyi ★★

Geliştirilebilir ★

Şarkıyı anlamını hissederek ve nefes yerlerine uyararak söyledim.

Şarkıyı doğru seslerle seslendirdim.

Şarkıyı Atatürk'ü anma etkinliklerinde seslendirdim.

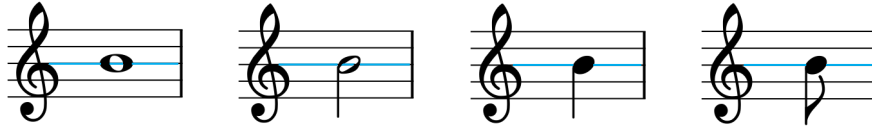
Sİ VE İNCE DO NOTALARI

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Bildiğiniz notaların isimlerini söyleyiniz.

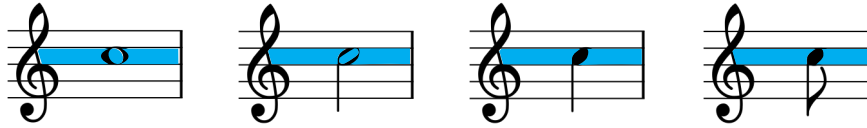
Sİ NOTASI

Dizekte 3. çizgi üzerine yazılır. Genel olarak dizekte 3. çizgi ve yukarısına yazılan notaların sapları sol taraftan ve aşağıya doğru çekilir. Aşağıdaki dizek üzerinde sırasıyla 4, 2, 1 ve 1/2 vuruşluk si notalarının yazımı verilmiştir.

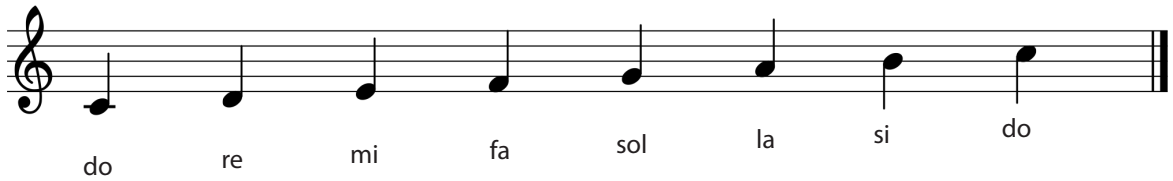

İNCE DO NOTASI

Dizekte 3. aralıktadır. Aşağıda sırasıyla 4, 2, 1 ve 1/2 vuruşluk ince do notasının yazımı verilmiştir.

Öğrendiğiniz tüm notaların yerleri sırasıyla aşağıdaki dizekte verilmiştir.

Etkinliğin Adı

İnce do notasıyla çalışmalar yapalım.

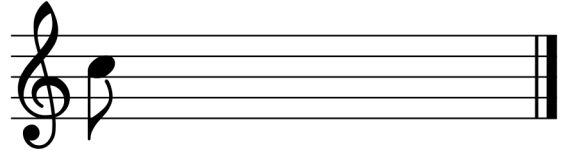
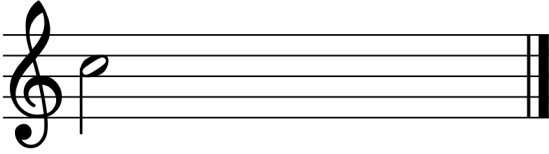
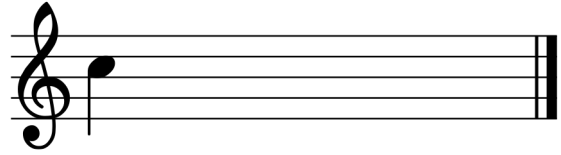
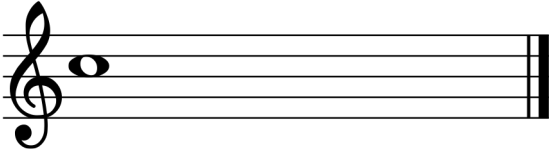
Etkinliğin Amacı

İnce do notasını dizek üzerine yazmak, ezgi içinde fark etmek ve seslendirmek.

Kullanılan Araçlar

Ders kitabı, kalem, renkli kalem, eşlik çalgısı.

- Aşağıda verilen dizeklere ince do notasını örneklerdeki gibi yazınız.
- Verilen ezgideki ince do notalarını bularak renkli kalemle işaretleyiniz.
- Verilen ezgiyi öğretmeninizin eşliğinde notaların vuruşlarına dikkat ederek seslendiriniz.

EZGİ

Elvan Vural Akçalı

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★★★★

İyi ★★★☆☆

Geliştirilebilir ★☆☆☆☆

Verilen dizeklere ince do notasını örnekte verildiği gibi yazdım.

Verilen ezgideki ince do notalarını işaretledim.

Verilen ezgiyi notaların vuruşlarına dikkat ederek seslendirdim.

5. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı
"Müzik Yapalım"
şarkısını söyleyelim.

Etkinliğin Amacı

Si ve ince do notalarını şarkı içinde fark etmek ve "Müzik Yapalım" şarkısını nefes yerlerine uyarak, doğru seslerle seslendirmek.

Kullanılan Araçlar
Ders kitabı, renkli kalem, müzik çalar ya da eşlik çalgısı.

- "Müzik Yapalım" şarkısındaki si notalarını renkli kalemle işaretleyiniz.
- "Müzik Yapalım" şarkısındaki ince do notalarını renkli kalemle işaretleyiniz.
- "Müzik Yapalım" şarkısını dinleyiniz.
- "Müzik Yapalım" şarkısını nefes yerlerine uyarak seslendiriniz.

MÜZİK YAPALIM

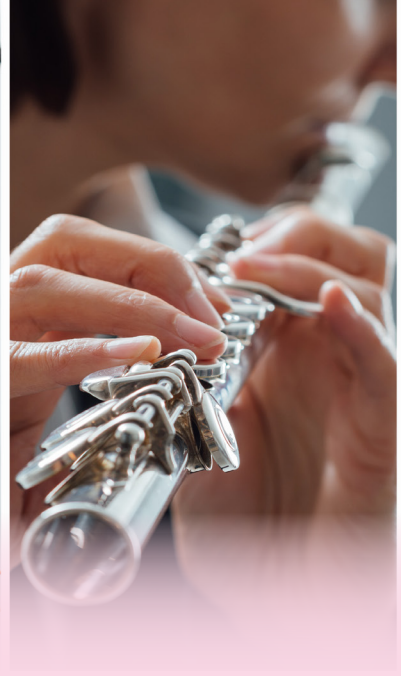
Çabuk Duygu Topal

Hay di gel se nin le müzik ya pa lım Do re mi fa sol le yo la ç ka lım

No ta lar da ge ze lim biz do la şa lım Fa sol la si do da bi raz du ra lım

Bu ra da se nin le ri tim ya pa lım (Alkış sesiyle seslendirilir)

Şim di hep bir lik te hız la sa ya lım Bu düz gün sı ra yı u nut ma ya lım

Notaların V. yüzyılda harflerle isimlendirildiğini, günümüzde de bu harflerin akor şifrelerinde kullanıldığını biliyor muydunuz?

A B C D E F G
la si do re mi fa sol

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★

İyi ★★

Geliştirilebilir ★

☆☆☆ "Müzik Yapalım" şarkısındaki si notalarını işaretledim.

☆☆☆ "Müzik Yapalım" şarkısındaki ince do notalarını işaretledim.

☆☆☆ Şarkıyı nefes yerlerine uyararak söyledim.

☆☆☆ Şarkıyı doğru seslerle seslendirdim.

TEKRAR İŞARETLERİ

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Şarkılarda tekrar edilen bölümlere hiç dikkat ettiniz mi? Nota yazısında tekrar edilen bölümleri göstermenin kısa bir yolu olabilir mi? Bu konudaki görüşlerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

RÖPRİZ

Müzik eserlerinde tekrar edilecek bölümleri gösteren işarete **röpriz** denir. Röpriz işareti karşılıklı ise sadece iki röpriz arasında olan kısım tekrar edilir. Röpriz işaretinin karşılığı yok ise eser bu işareten en başa dönülerek tekrar edilir.

ÖRNEK

BULUT OLSAM

Salih Aydoğan

Ha va da bir top bu lut ol sam

Ne gü zel yur du mu do la şır dım

Röpriz

Bu işarete **senyö** denildiğini ve bir müzik eserinde ikinci defa konulduğu yerden ilk konulduğu yere dönülerek, eserin "SON" yazılan yerde bitirilmesi için kullanıldığını biliyor muydunuz?

DOLAP

Müzik eserlerinde tekrar edilen bölümlerin bitişleri bazen farklı olabilir. Bu farklı bitişleri belirtmek için kullanılan işaretlere **dolap** denir. 1. dolap, 2. dolap şeklinde adlandırılır. 1. dolap röpriz işareti ile birlikte yazılır. Eserin tekrar edilecek bölümü ilk kez seslendirildiğinde 1. dolap, tekrarında ise (1. dolap atlanarak) 2. dolap seslendirilir.

ÖRNEK

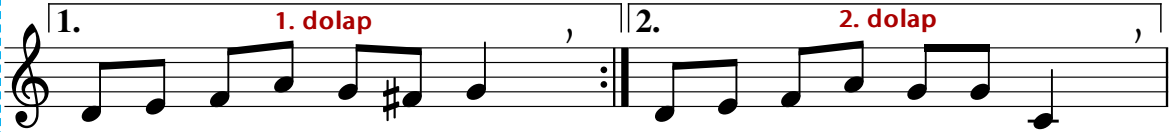
UÇURTAMAM UÇTU

Orta

Ercan Baş

U çurt ma u çu yor Kuy ru ğu nu sal lı yor Ço cuk lar ko şu yor
O yunsuz ne ya par Tüm dün ya da ço cuk lar Kardeş tir bir lik te

Do ya sı ya oy nu yor Do ya sı ya oy nu yor
Ne şe i le oy nar lar Ne şe i le oy nar lar

U çurt mam uç tu ha va ya Yu ka rı ya a şa ğı ya sa ğa so la

Ben de çık sam ha va ya Bu lu ta gü ne şe ve a ya Bu lu ta gü ne şe ve a ya

Etkinliğin Adı

"Tebessüm"
şarkısını
söyleyelim.

Etkinliğin Amacı

"Tebessüm" şarkısını tekrar
işaretlerine uyararak seslendirmek,
şarkıyla ilgili duygularını farklı
anlatım yolları ile ifade etmek.

Kullanılan Araçlar

Ders kitabı, boya
kalemleri, resim
kağıdı, müzik çalar
ya da eşlik çalgısı.

- "Tebessüm" şarkısını dinleyiniz.
- Şarkıdaki röpriz ve dolapları bularak renkli kalemle işaretleyiniz.
- Şarkıyı nefes yerlerine ve tekrar işaretlerine uyararak söyleyiniz.
- Şarkıyla ilgili hislerinizden yola çıkarak bir resim yapınız.

TEBESSÜM

Orta

Fatih Peşmen

İs tedim ki so kak ta A sık su rat lı kal ma

sin Bü yük ler bü yü dük çe

Gül meyi u nut ma sin A Bi mer ha ba i le se

lam la dim in san la rı O kul yo lun da gör dü ğüm mi nik ka rın ca

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★

İyi ★★

Geliştirilebilir ★

Şarkıdaki röpriz ve dolapları bularak renkli kalemle işaretledim.

Şarkıyı tekrar işaretlerine uyararak seslendirdim.

Şarkıyı nefes yerlerine uyararak doğru seslerle söyledim.

Şarkıyla ilgili duygularımdan yola çıkarak bir resim yaptım.

7. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı
"Işık Saçarız"
şarkısına hareket
oluşturalım.

Etkinliğin Amacı
"Işık Saçarız" şarkısını
hareket oluşturarak
seslendirmek.

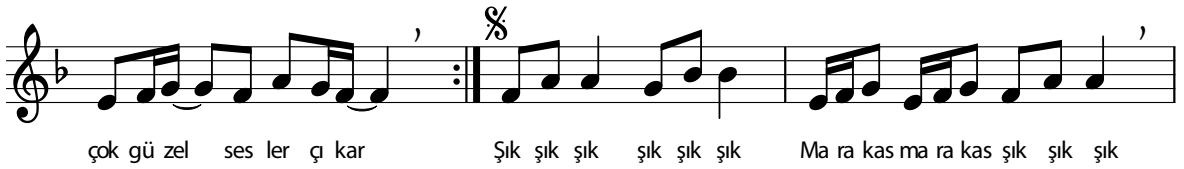
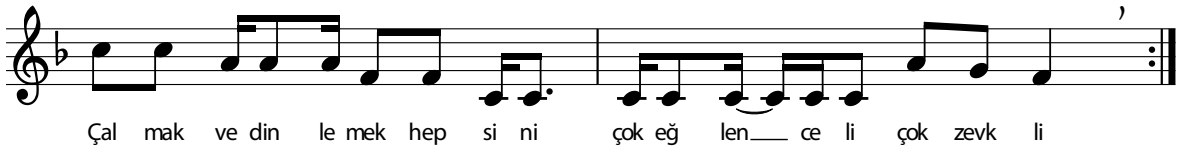
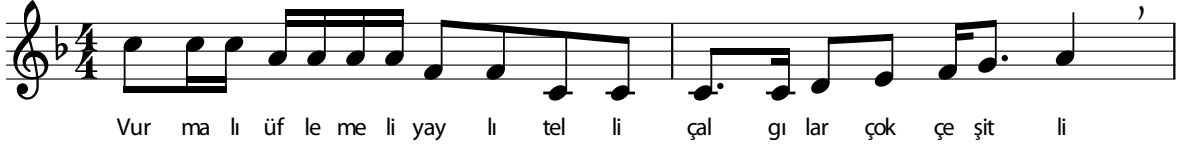
Kullanılan Araçlar
Ders kitabı,
müzik çalar ya da
eşlik çalgısı.

- "Işık Saçarız" şarkısını dinleyiniz.
- Şarkıyı nefes yerlerine ve tekrar işaretlerine uyarak söyleyiniz.
- Şarkıya kendi oluşturduğunuz hareketlerle eşlik ediniz.

IŞIK SAÇARIZ

Orta

Mümtaz Levent Akkol

Güm güm güm güm güm güm güm Da vu lum güm güm Çal gı lar la

mü zikya pa rız El e le ve rir hey gü leroy na rız Sev gi miz le bil gi miz le

ne şe mizle biz ı şık sa ça rız SON Ke ma nin dört te li var Da vu lun tok mak la rı var

Ma ra ka sı sal la yın ca çok gü zel ses ler çı kar

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★

İyi ★★

Geliştirilebilir ★

- ☆☆☆ Şarkıyı nefes yerlerine uyararak söyledim.
- ☆☆☆ Şarkıyı tekrar işaretlerine uyararak seslendirdim.
- ☆☆☆ Şarkıyı doğru seslerle seslendirdim.
- ☆☆☆ Şarkıya kendi oluşturduğum hareketlerle eşlik ettim.

2. ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Mustafa Kemal Atatürk'ün sanata, sanatçıya ve müziğe verdiği önem ile ilgili sözlerinden bildiklerinizi yazınız.

2. Aşağıdaki dizek üzerine istenilen vuruşlardaki notaları yazınız.

1 vuruş
si

2 vuruş
ince do

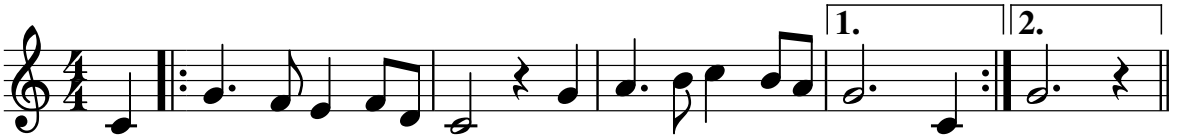
Yarım (1/2)
vuruş
ince do

4 vuruş
si

Yarım (1/2)
vuruş
si

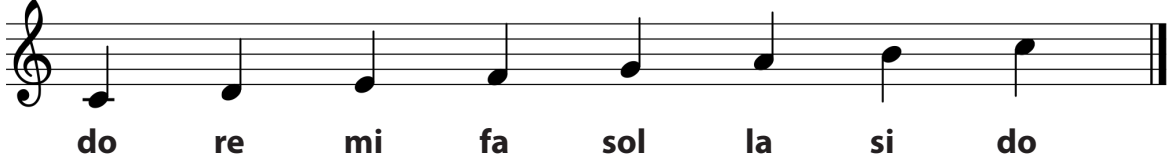
1 vuruş
ince do

3. Aşağıda verilen ezgideki tekrar işaretlerini belirleyerek üzerlerine isimlerini yazınız.

2. ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME SORULARI

4. Aşağıdaki dizek üzerinde notaların sırasıyla yazılışı verilmiştir. Siz de tuşlar üzerine sırasıyla notaların isimlerini yazınız.

5. Aşağıdaki nota gruplarını inceleyiniz. Kutucukların içinde yazan nota isimleriyle eşleştiriniz.

- re mi fa A
do mi sol B
re fa mi C
fa re do Ç
si do la D
sol la si E

3. ÜNİTE

KONULAR

ONALTILIK NOTA
SES DEĞİŞTİRİCİ İŞARETLER
MÜZİKTE HIZ
MÜZİKTE GÜRLÜK

ANAHTAR SÖZCÜKLER

NOTA
DİYEZ
BEMOL
NATÜREL
HIZ
GÜRLÜK

Bu ünitenin sonunda:

- **Onaltılık nota süresini tanıyacaksınız.**
- **Müzikte kullanılan ses değıştirici işaretleri tanıyacaksınız.**
- **Hız ve gürlük terimleri ile ilgili bilgi sahibi olacaksınız.**

ONALTILIK NOTA

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

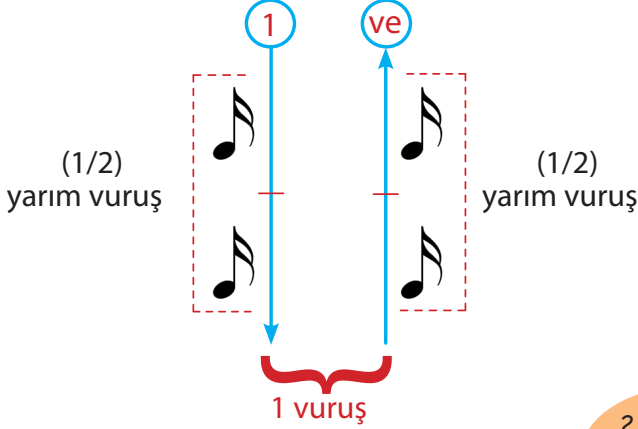
1. Aşağıdaki şehir isimlerini resimlerde belirtildiği şekilde ellerinizi kullanarak seslendiriniz.

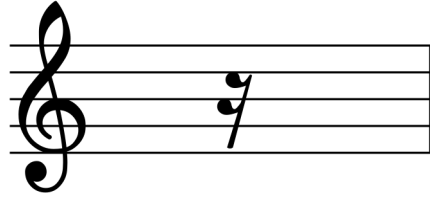
2. Aşağıdaki boşluklara verilen notalardan uygun olanı vuruş sayılarına göre yerleştiriniz.

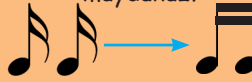
Onaltılık nota şeklinde yazılır. Çeyrek (1/4) vuruşta seslendirilir.

Onaltılık Sus İşareti

2 ya da daha fazla onaltılık nota yan yana geldiğinde kuyruklarının birleştirilerek yazıldığını biliyor muydunuz?

Etkinliğin Adı
Sözcükleri
ritimle
seslendirelim.

Etkinliğin Amacı
Onaltılık
notaları
yazmak ve
seslendirmek.

**Kullanılan
Araçlar**
Ders kitabı,
kalem.

- 1. adımda verilen sözcüklerin karşılıklarına yazılan ritim kalıplarını gösterildiği şekilde sınıfça uygulayınız.
- 2. adımda sözcüklerle verilen çalışmayı ritmik şekilde alkışla seslendiriniz.
- 3. adımda verilen alkış ritimlerinin üstüne Van, İzmir, Ankara, Karaman ve Gelibolu sözcüklerinden uygun olanları yazınız. Yazdığınız sözcüklere uygun olan ritim kalıbını verilen dizek üzerine sol notası ile yazınız.

1

Van		
İzmir		
Ankara		
Karaman		
Gelibolu		

2

Van / İzmir / Ankara / Van / Gelibolu / İzmir / Karaman / Van

3

_____ / _____ / _____ / _____ / _____ / _____ / _____ / _____

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★ ★

İyi ★★ ☆

Geliştirilebilir ★ ☆ ☆

Sözcüklerin ritim kalıplarını gösterildiği şekilde sınıfça uyguladık.

Sözcüklerle verilen çalışmayı ritmik şekilde alkışla seslendirdim.

Verilen alkış ritimlerinin altına uygun olan sözcükleri yazdım.

Verilen dizek üzerine sözcüklere uygun olan ritim kalıbını sol notası ile yazdım.

Etkinliğin Adı
"Çınar" şarkısını söyleyelim.

Etkinliğin Amacı

Onaltılık notaları şarkı içerisinde fark etmek ve seslendirmek.

Kullanılan Araçlar

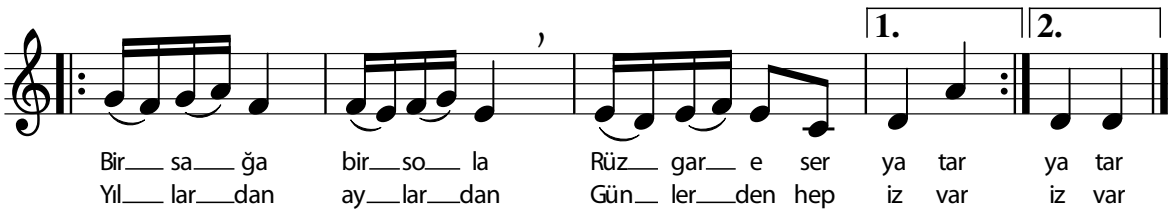
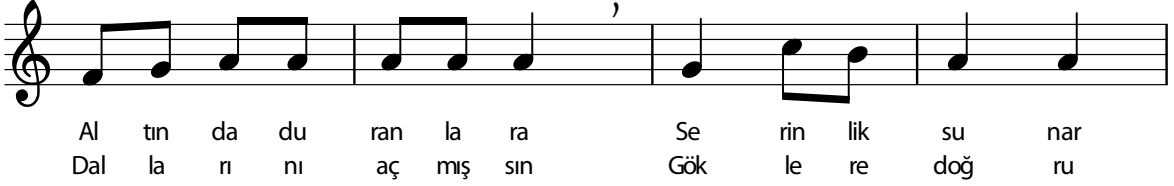
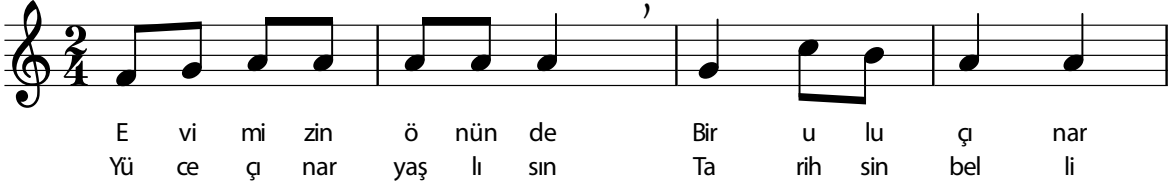
Ders kitabı,
renkli kalem,
müzik çalar ya da eşlik çalgısı.

- "Çınar" şarkısının notalarını inceleyiniz.
- Şarkı içerisinde bulunan onaltılık notaları renkli kalemle işaretleyiniz.
- Şarkıyı dinleyiniz.
- Şarkıyı nefes yerlerine uyararak söyleyiniz.

ÇINAR

Ercan BAŞ

Orta

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★ ★

İyi ★★ ☆

Geliştirilebilir ★ ☆ ☆

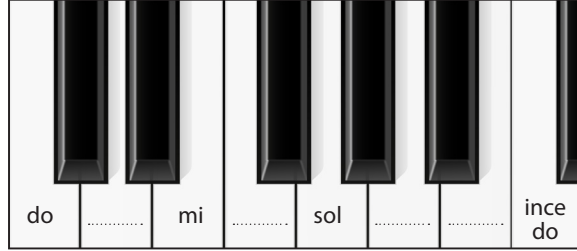
☆☆☆ Şarkıdaki onaltılık notaları işaretledim.

☆☆☆ Şarkıyı nefes yerlerine uyararak doğru seslerle seslendirdim.

SES DEĞİŞTİRİCİ İŞARETLER

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Aşağıda verilen piyano tuşları üzerindeki boşluklara "re, fa, la ve si" notalarını doğru sıralamaya göre yerleştiriniz.

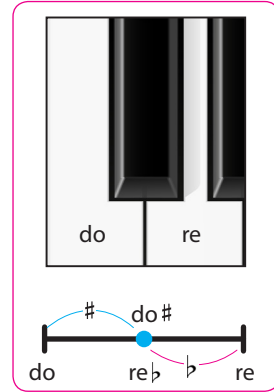
2. Piyanodaki beyaz tuşlar "do, re, mi, fa, sol, la ve si" notalarını seslendirmektedir. Sizce siyah tuşlar nasıl isimlendirilir? Bu konudaki fikirlerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Notaların ses yüksekliğini değiştirmek için diyez (#) ve bemol (b) gibi ses değiştirici işaretler kullanılır. Örneğin piyanodaki siyah tuşlara basıldığında elde edilen sesler, bu ses değiştirici işaretlerle tanımlanır. Ses değiştirici işaretler notanın sol tarafına yazılır ve ölçü içinde aynı ismi taşıyan diğer notaları da etkiler.

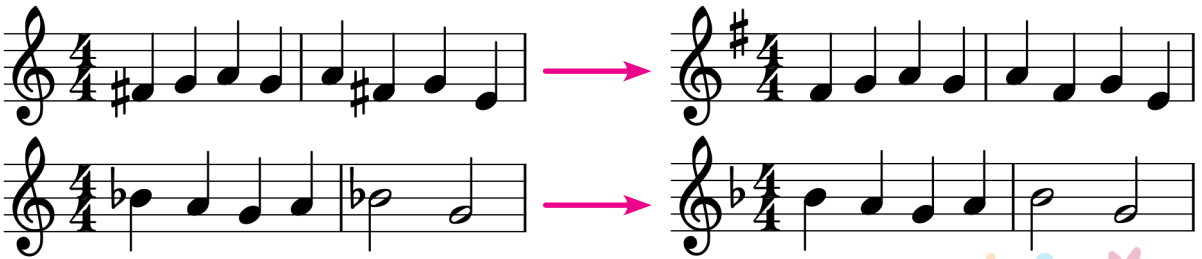
Diyez (#): Önüne geldiği notayı yarım ses tizleştirir (inceltir).

Bemol (b): Önüne geldiği notayı yarım ses pesleştirir (kalınlaştırır).

Natürel (♮): Diyaz ya da bemol almış notayı eski haline (doğal haline) çevirir.

Bir müzik eserinde aynı isimli notaların hepsi için ses değiştirici işaretler kullanılacaksa kullanılan ses değiştirici işaret dizeğin başında, notanın bulunduğu çizgi ya da aralıkta belirtilir. Dizeğin başındaki ses değiştirici işarete bakılarak diyez ya da bemol almış notalar (aksi belirtilmedikçe) bütün eserde diyezli ya da bemollü hâliyle seslendirilir.

3. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı
"Güzel Yurdum" şarkısını söyleyelim.

Etkinliğin Amacı
Ses değiştirici işaretleri tanımak, müzik eserinde fark etmek ve seslendirmek.

Kullanılan Araçlar
Ders kitabı, renkli kalem müzik çalar ya da eşlik çalgısı.

- "Güzel Yurdum" şarkısının notalarını inceleyiniz.
- Şarkı içerisinde ses değiştirici işaret alan notaları renkli kalemle işaretleyiniz.
- Şarkıyı dinleyiniz. Şarkıyı nefes yerlerine uyarak söyleyiniz.

GÜZEL YURDUM

Orta

Söz: Hamdi Tunçer
Müzik: Salih Aydoğan

1. 2.

Yüz yıl la rın ı şı ğı sın Uy gar lık lar be şı ğı sin be şı ğı sin
İn ce kız lar tür kü ya kar Yi ğit le rin ha lay çe ker ha lay çe ker

Yer yü zü nün çi çe ği sin Çi çe ği sin sen Tür ki ye
Bur cu bur cu gü lün ko kar Gü lün ko kar hep Tür ki ye

Yer yü zü nün çi çe ği sin Çi çe ği sin sen Tür ki ye
Bur cu bur cu gü lün ko kar Gü lün ko kar hep Tür ki ye

Gü zel yur dum Tür ki ye Tür ki ye De ğer sin her öv gü ye öv gü ye

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★ ★

iyi ★★ ☆

Geliştirilebilir ★ ☆ ☆

☆☆☆ Şarkı içerisinde ses değiştirici işaret alan notaları işaretledim.

☆☆☆ Şarkıyı nefes yerlerine uyarak doğru seslerle seslendirdim.

Etkinliğin Adı

"Deniz Üstü Köpürür" türküsünü söyleyelim.

Etkinliğin Amacı

Ses değiştirici işaretleri tanımak, müzik eserinde fark etmek ve seslendirmek.

Kullanılan Araçlar

Ders kitabı, renkli kalem, müzik çalar ya da eşlik çalgısı.

- "Deniz Üstü Köpürür" türküsünün notalarını inceleyiniz.
- Türkü içerisinde ses değiştirici işaret alan notaları renkli kalemle işaretleyiniz.
- Türküyü dinleyiniz ve nefes yerlerine uyarak söyleyiniz.

DENİZ ÜSTÜ KÖPÜRÜR

Derleyen: Şerafettin Civelek
Yöresi: Muğla-Ula

Orta

De niz üs tü kö pü rür Hey__ ca__ nım__ ri na nay__ ri na ri na nay

Ka yı ğa da bin sem__ gö tü__ rür__ Hey__ ca nım hey

Be nim de şu ci ha na ge li şim Hey__ ca__ nım__ ri na nay__ ri na ri na nay

Bir__ gü__ zel den__ ö tü__ rü__ Hey__ ca nım hey

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirme yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirme yapınız.

Çok iyi ★★★★★

İyi ★★★☆☆

Geliştirilebilir ★☆☆☆☆

☆☆☆☆ Türkü içerisinde ses değiştirici işaret alan notaları işaretledim.

☆☆☆☆ Türküyü nefes yerlerine uyarak doğru seslerle seslendirdim.

MÜZİKTE HIZ

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Sevdiğiniz müziklerin hızına hiç dikkat ettiniz mi? Üzgün ya da mutlu olduğunuzda hangi hızdaki müzikleri dinlemekten hoşlanırsınız? Bu konudaki görüşlerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Uykuya geçişi kolaylaştırmak için söylenen ninniler ile eğlenmek için seslendirilen oyun havalarının hızlarını karşılaştırarak bu konudaki düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

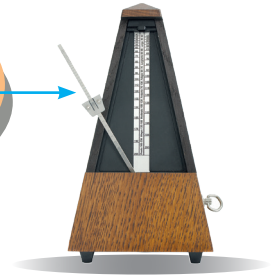
Müzikte yavaş, orta ve çabuk olmak üzere üç ana hız basamağı vardır. Müzik eserleri, ifade etmek istediği anlama göre farklı hızlarda seslendirilir. Örneğin ninniler yavaş hızda, marşlar orta hızda, oyun havaları ise çabuk hızda seslendirilir. Bir müzik eserinin belirtilen hızda seslendirilmesi, o eserin yansıttığı anlamı doğru ifade etmesi açısından önem taşır.

Müzikte hız belirtmek için kullanılan terimlere **hız terimleri** denir. Hız terimleri, müzik eserlerinin sol üst tarafına yazılır. Başlıca hız terimleri aşağıda verilmiştir.

<u>Hız Terimi</u>		<u>Anlamı</u>
Adagio	→	Yavaş
Moderato	→	Orta
Allegro	→	Çabuk

Verilen bu terimlerin dışında daha yavaş ve daha çabuk hızları belirten terimler de vardır.

Bir müzik eserinin temposunu belirlemeye yardımcı olmak için kullanılan alete **metronom** denildiğini biliyor muydunuz?

Etkinliğin Adı

"Dostluk Oyunu"
şarkısını söyleyelim.

Etkinliğin Amacı

"Dostluk Oyunu" şarkısındaki
hız değişikliklerini fark etmek
ve şarkıyı hız terimlerine uyarak
seslendirmek.

Kullanılan Araçlar

Ders kitabı,
müzik çalar ya da eşlik
çalgısı, ritim çalgısı.

- "Dostluk Oyunu" şarkısında kullanılan hız terimlerini inceleyiniz.
- Şarkıyı dinleyiniz ve nefes yerlerine, hız terimlerine uyarak söyleyiniz.
- Üç gruba ayrılınız. Birinci grup şarkıyı söyleyecek, ikinci grup şarkıya beden müziği ya da ritim çalgılarıyla eşlik edecek, üçüncü grup da daire oluşturup şarkının ritmine göre adım atacak şekilde etkinliği uygulayınız.

DOSTLUK OYUNU

Söz : Duygu Topal
Müzik : Burcu Yamaner

Çabuk

Sen de koş gel ya ni ma Bir o yun oy na ya lim
Yan ya na di zi le lim Bir da i re o la lim

Yavaş

Hay di dur ma Gel ka til bu o yu na

Çabuk

Ön ce sa ğa dö ne lim Ya şa ma yı se ve lim
Dol sun kalp ler sev gjy le Ba riş ol sun il ke miz

Şim di so la dö ne lim Sev gi sa ça lim
Ha yat kı sa bi le lim Biz hep gü le lim

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★

İyi ★★

Geliştirilebilir ★

Şarkıda kullanılan hız terimlerini fark ettim ve şarkıyı hız terimlerine uyarak seslendirdim.

Şarkıyı nefes yerlerine uyarak doğru sesler ile seslendirdim.

Etkinliği gruplara ayrılarak uyguladık.

MÜZİKTE GÜRLÜK

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Coşkulu bir şiiri anlamına uygun okuyabilmek için sesinizi nasıl kullanmalısınız? Düşüncelerinizi örnekler vererek arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Kulaktan kulağa oyununu oynarken sesinizi nasıl kullanırsınız?

Bir sesin kuvvetli ya da hafif olması, o sesin gürlüğünü belirtir. Bir müzik eserinin doğru gürlükte seslendirilmesi, o eserin yansıttığı anlamın doğru ifade edilmesi açısından önemlidir. Örneğin sevgi, özlem gibi duyguları anlatan eserler hafif gürlükte; coşku, sevinç gibi duyguları anlatan eserler ise kuvvetli gürlükte seslendirilirler.

Gürlük terimleri müzik eserinde notaların altına yazılarak gösterilir. Müzikte kullanılan başlıca gürlük terimleri ve kısaltmaları aşağıda verilmiştir.

<u>Gürlük terimi</u>		<u>Kısaltması</u>		<u>Anlamı</u>
Piano	→	<i>p</i>	→	Hafif
Mezzo Forte	→	<i>mf</i>	→	Orta Kuvvetli
Forte	→	<i>f</i>	→	Kuvvetli

Verilen bu terimlerin dışında daha hafif ve daha kuvvetli gürlüğü ifade eden terimler de vardır.

İnsan kulağının 20 ile 20.000 Hz aralığındaki sesleri duyabildiğini biliyor muydunuz?

Etkinliğin Adı

"Bir Dünya Bırakın" şarkısını söyleyelim.

Etkinliğin Amacı

"Bir Dünya Bırakın" şarkısını gürlük terimlerine uyarak seslendirmek ve şarkının farklı bölümlerine ritimlerle eşlik etmek.

Kullanılan Araçlar

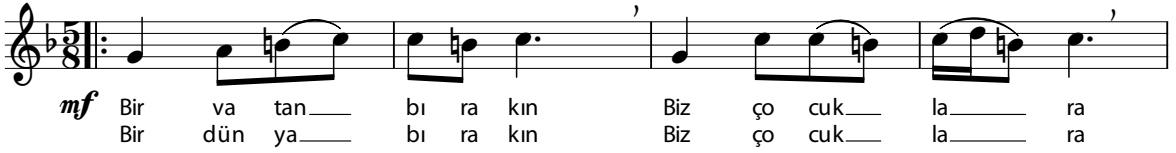
Ders kitabı, kalem, müzik çalar ya da eşlik çalgısı, ritim çalgısı.

- "Bir Dünya Bırakın" şarkısında kullanılan gürlük terimlerini renkli kalemle işaretleyiniz.
- "Bir Dünya Bırakın" şarkısını dinleyiniz.
- Şarkıyı nefes yerlerine ve gürlük terimlerine uyarak söyleyiniz.
- Şarkının içindeki farklı bölümleri belirleyiniz. Belirlediğiniz farklı bölümlere ritim çalgısı ya da beden müziği (alkış vb.) kullanarak oluşturduğunuz ritimlerle eşlik ediniz.

BİR DÜNYA BIRAKIN

Söz: Adnan Çakmakçıoğlu
Müzik: Salih Aydoğan

Çabuk

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★★★★

İyi ★★★★☆

Geliştirilebilir ★★★☆☆

Şarkının içindeki gürlük terimlerini işaretledim ve şarkıyı gürlük terimlerine uyarak seslendirdim.

Şarkıyı nefes yerlerine uyarak doğru seslerle seslendirdim.

Şarkının içindeki farklı bölümleri belirledim.

Şarkının farklı bölümlerine ritim çalgısı ya da beden müziği (alkış vb.) kullanarak kendi oluşturduğum ritimlerle eşlik ettim.

Etkinliğin Adı
"Sen Bu Yaylaları
Yaylıyamazsun"
türküsünü
söyleyelim.

Etkinliğin Amacı
Müzik eserlerindeki
gürlük terimlerini
fark etmek, eseri
gürlük terimlerine
uyarak seslendirmek.

Kullanılan Araçlar
Ders kitabı, renkli
kalem, müzik çalar
ya da eşlik çalgısı.

- "Sen Bu Yaylaları Yaylıyamazsun" türküsünde kullanılan gürlük terimlerini renkli kalemle işaretleyiniz.
- Türküyü dinleyiniz.
- Türküyü nefes yerlerine ve gürlük terimlerine uyarak söyleyiniz.

SEN BU YAYLALARI YAYLIYAMAZSUN

Derleyen: Cemile Cevher
Yöresi: Trabzon

Çabuk

f Sen bu yay la_____ la rı_____ yay li ya maz_____ sun gü_____lüm yay li ya maz_____ sun_____

Yay li ya maz_____ sun yav_____rum yay li ya maz_____ sun_____ *mf* De rin_____ dir

göl le ri boy li ya maz_____ sun_____ O el le rin_____ kı na li dur_____ oy ni ya maz_____

sun__ *p* A ğan var mi__ dur__ pa şan var mi__ dur__ Se ni ba na__
 Ri na ri na__ nay__ ri na ri na__ nay__ Ri na ri na__

met het ti ler__ as li var mi__ dur__ *f* De me ne ne__ ne__ de me ne ne__
 ri na ri na__ ri na ri na__ nay__ Ri na ri na__ nay__ ri na ri na__

ne__ Der sen e ğer__ ne ne bi zi__ ko yar ve re__ me__
 nay__ Ri na ri na__ ri na ri na__ ri na ri na__ nay__

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★★★★

iyi ★★★☆☆

Geliştirilebilir ★☆☆☆☆

☆☆☆☆ Türkünün içindeki gürlük terimlerini işaretledim.

☆☆☆☆ Türküyü nefes yerlerine uyarak doğru seslerle seslendirdim.

☆☆☆☆ Türküyü gürlük terimlerine uyarak seslendirdim.

3. ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Aşağıda verilen kelimeler bulmaca içerisinde soldan sağa ya da yukarıdan aşağıya yerleştirilmiştir. Bu kelimeleri örnekteki gibi bulunuz. Soldan sağa doğru sırasıyla artan harfleri verilen kutucuklara yazarak Mustafa Kemal Atatürk'e ait özdeyişi bulunuz.

~~Metronom~~, diyez, bemol, natürel, adagio, moderato, allegro, piano, mezzo forte, forte

M	Ü	M	E	T	R	O	N	O	M	Z
A	İ	K	P	İ	A	N	O	H	A	N
L	Y	F	A	T	İ	D	N	A	N	A
L	E	O	Ş	B	E	İ	S	D	İ	T
E	R	R	U	E		Y	H	A	U	Ü
G	S	T	E	M		E	V	G	İ	R
R	N	E	C	O	İ	Z	V	İ	E	E
O	H	E	R	L	Ş	E	Y	O	İ	L
D	İ	M	O	D	E	R	A	T	O	R
M	E	Z	Z	O	F	O	R	T	E	

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

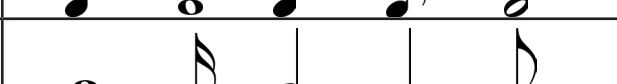

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME SORULARI

2. Aşağıdaki tabloda yer alan notalardan istenen vuruşlara uygun olanları bularak örnekteki gibi daire içine alınız.

VURUŞLAR	NOTALAR
1/2	
4	
2	
1/4	
1	
1/4	
1/2	

3. Aşağıda verilen terimler ile ilişkili olan anlam, kısaltma ve işaretleri birbiriyle eşleştiriniz.

Moderato

Diyez

Piano

Natürel

Mezzo
forte

Adagio

Forte

Bemol

Allegro

Yavaş

Orta

mf

p

#

Çabuk

f

b

3. ÜNİTE

4. ÜNİTE

KONULAR

ÜLKEMİZE AİT BAŞLICA MÜZİK TÜRLERİ
HECE BAĞI VE UZATMA BAĞI
ATATÜRK'ÜN TÜRK MÜZİĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

ANAHTAR SÖZCÜKLER

TÜRK SANAT MÜZİĞİ
TÜRK HALK MÜZİĞİ
DİNÎ MÜZİK
MEHTER MÜZİĞİ
ÇOK SESLİ TÜRK MÜZİĞİ
HECE BAĞI
UZATMA BAĞI

Bu ünitenin sonunda:

- **Ülkemize ait başlıca müzik türlerini tanıyacaksınız.**
- **Türk müziği kültürüne, felsefesi ve eserleriyle katkıda bulunmuş kişileri tanıyacaksınız.**
- **Hece bağı ve uzatma bağı ile ilgili bilgi sahibi olacaksınız.**
- **Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk müziği ile ilgili görüşleri hakkında bilgi sahibi olacaksınız.**

ÜLKEMİZE AİT BAŞLICA MÜZİK TÜRLERİ

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Severek dinlediğiniz müziklere örnekler vererek arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Ülkemize ait olan müziklerden hangilerini biliyorsunuz? Bu konudaki düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Ülkemiz, verimli topraklara sahip olması ve coğrafi konumu nedeniyle yüzyıllardır çeşitli medeniyetlere ve farklı kültürlere ev sahipliği yapmıştır. Bu kültürlerin etkileri her alana olduğu gibi sanata ve müziğe de yansımıştır. Bu nedenle ülkemiz zengin bir müzik geçmişine ve kültürüne sahiptir.

TÜRK SANAT MÜZİĞİ

Türk sanat müziği, yüzyıllardır gelişimini sürdürmüş makamsal bir müzik türüdür. Sözlü ve sözsüz eserlerden oluşur.

Dede Efendi, Tanburî Cemil Bey, Bekir Sıtkı Sezgin, Münir Nurettin Selçuk, Alâeddin Yavaşca, Sadettin Kaynak, Zeki Müren ve Ali Ufkî Bey Türk sanat müziğinin gelişimine katkıda bulunmuş önemli temsilcilerden bazılarıdır.

Türk sanat müziğinde kullanılan başlıca çalgılar; kanun, ut, kudüm, keman, tambur, tef, klasik kemençe, ney ve cümbüştür. Bu çalgıların görselleri aşağıda verilmiştir.

Kanun

Ut

Kudüm

Keman

Tambur

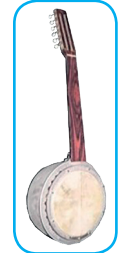
Tef

Klasik kemençe

Ney

Cümbüş

- Bir Türk sanat müziği eseri olan "Otomobil Uçar Gider" şarkısını dinleyiniz.
- Şarkıyı nefes yerlerine uyarak söyleyiniz.

OTOMOBİL UÇAR GİDER

Söz Vecdi Bingöl
Müzik: Nurettin Selçuk

Çabuk

O to mo bil u çar gi der Gön lüm gi bi
ge çer gi der Ben ta li hin pe şin de yim
Ta lih ben den ka çar gi der Yar
yar gü zel yol cu gü le gü le

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★

İyi ★★

Geliştirilebilir ★★

★★★ Şarkıyı nefes yerlerine uyarak söyledim.

★★★ Şarkıyı doğru seslerle seslendirdim.

TÜRK HALK MÜZİĞİ

Türk halk müziği, halkın yaşanan olaylar karşısındaki duygu ve düşüncelerini yansıtan müzik türüdür. Kulaktan kulağa aktararak günümüze kadar ulaşmıştır. Türk halk müziği farklı yörelerden derlenmiş sözlü ve sözsüz eserlerden oluşur. Sözlü Türk halk müziği eserlerine genel olarak **türkü** adı verilir. Halk türkülerinin serbest ritimli olanlarına **uzun hava**, belirli ve düzenli bir ritimde olanlarına da **kırık hava** denir. Sözsüz eserler ise düzenli ve yöresel çalgı müzikleridir. Zengin kültürümüzün bir parçası olan halk oyunları müzikleri de halk müziğimizin seçkin örneklerindedir.

Muzaffer Sarısözen, Nida Tüfekçi, Muharrem Ertaş, Neşet Ertaş, Âşık Veysel, Çekiç Ali, Hacı Taşan, Kazancı Bedih, Hayri Dev, Özay Gönlüm Türk halk müziğine eserleri ve derlemeleriyle katkıda bulunmuş önemli temsilcilerden bazılarıdır.

Türk halk müziğinde kullanılan başlıca çalgılar; bağlama, cura, cümbüş, kabak kemane, Karadeniz kemençesi, kaval, zurna, tulum, sipsi, kaşık, zil, davul, bendir, dümbelek ve tefdir.

Bu çalgıların görselleri aşağıda verilmiştir.

Etkinliğin Adı
"Nar Danesi"
türküsünü
söyleyim.

Etkinliğin Amacı
Türk halk müziği
türünde bir
eser olan "Nar
Danesi" türküsünü
seslendirmek.

Kullanılan Araçlar
Ders kitabı,
müzik çalar ya da
eşlik çalgısı.

- Bir Türk halk müziği eseri olan "Nar Danesi" türküsünü dinleyiniz.
- Türküyü nefes yerlerine uyarak söyleyiniz.

NAR DANESİ

Çabuk

Neşet ERTAŞ

Sev da ol ma say_ dı da gö_ nü le_ dol ma say_ dı_

Dün ya ne ye ya rar dı_ da gü ze li ol_ ma say_ dı

Nar da ne si da ne si_ de se vi yom mer_ da ne_ si

Gü zel le rin i çin de_ de sev di ğim bir_ da ne_ si

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★ ★

İyi ★★ ☆

Geliştirilebilir ★ ☆ ☆

☆☆☆ Türküyü nefes yerlerine uyarak söyledim.

☆☆☆ Türküyü doğru seslerle seslendirdim.

3. ETKİNLİK

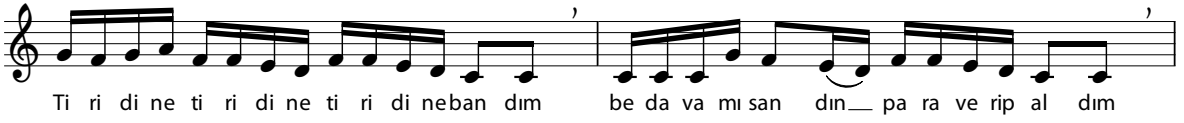

- "Tiridine Bandım" türküsünü dinleyiniz.
- Türküyü nefes yerlerine uyarak söyleyiniz.
- Türkünün farklı bölümlerini belirleyerek bu bölümlere değişik dans figürleri ile eşlik ediniz.

TİRİDİNE BANDIM

Çabuk

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
Yöresi: Kastamonu Tosya

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★ ★

İyi ★★ ☆

Geliştirilebilir ★ ☆ ☆

Türküyü nefes yerlerine uyarak doğru seslerle seslendirdim.

Türkünün farklı bölümlerini belirleyerek bu bölümlere değişik dans figürleri ile eşlik ettim.

DİNÎ MÜZİK

Dinî müzik, din ile ilgili konuların işlendiği müzik türüdür. Tilavet (Kur'ân-ı Kerîm okuma), ezan, salavat, tekbir, ilahi, mevlit ve tasavvufî eserler bu türün örneklerindedir.

Dede Efendi, Hacı Arif Bey, Hafız Burhan, Kâni Karaca, Âmir Ateş, Bekir Sıtkı Sezgin, Avni Anıl ve Ahmet Özhan ülkemizdeki dinî müziğin gelişimine katkıda bulunmuş önemli temsilcilerden bazılarıdır.

MEHTER MÜZİĞİ

Mehter takımı tarafından seslendirilen eserlere **mehter müziği** denir. Bugünkü adını Osmanlı Devleti döneminde almış olan mehter takımı, geçmişî çok daha eski zamanlara dayanan askerî bir bandodur. Bu bando, ordunun moralini yüksek tutmak, cesaretini arttırmak ve düşmana korku vermek amacıyla kurulmuştur.

ÇOK SESLİ TÜRK MÜZİĞİ

Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde başlayan modernleşme hareketleri cumhuriyetin ilanından sonra her alanda olduğu gibi müzik alanında da hız kazanmıştır. Bu dönemde yapılan müzik çalışmalarının amacı Türk müziğini evrensel müzik kurallarıyla işleyip dünya seviyesine ulaştırmaktır. Bunun için ülkemizdeki yetenekli gençler devlet bursuyla Avrupa'ya müzik eğitimine gönderilmiştir. Eğitimini tamamlayıp yurda dönen bu gençlerin yaptığı çalışmalar doğrultusunda da çok sesli Türk müziğinin temeli atılmıştır. 20.000 civarında halk ezgisi derlenerek notaya alınmış ve çok sesli Türk müziği çalışmaları başlamıştır.

Ahmet Adnan Saygun, Cemal Reşit Rey, Ulvi Cemal Erkin, Hasan Ferit Alnar, Necil Kazım Akses, Ekrem Zeki Ün, Nevit Kodallı, Muammer Sun, İdil Biret, Suna Kan, Gülsin Onay çok sesli Türk müziğine katkıda bulunmuş önemli sanatçılardan bazılarıdır.

Halk türkülerinin genellikle anonim olduğunu, **anonim** sözcüğünün "kime ait olduğu bilinmeyen" anlamına geldiğini biliyor muydunuz?

Etkinliğin Adı

Ülkemize ait müzik türlerinden örnekler dinleyelim.

Etkinliğin Amacı

Ülkemize ait müzik türlerinden örnekler dinlemek.

Kullanılan Araçlar

Ders kitabı, müzik çalar ya da eşlik çalgısı.

- Çok sesli Türk müziği türünde Erdal Tuğcular'a ait "Bar" (s.103) adlı eseri dinleyiniz.
- Mehter müziği türünde İsmail Hakkı Bey'e ait "Eski Ordu Marşı" (s.104) adlı eseri dinleyiniz.
- Dinî müzik türünde Yunus Emre'ye ait "Ben Ağlarım Yane Yane" adlı eseri dinleyiniz.
- Siz de bu türlere ait eserleri kütüphane, genel ağ (internet) vb. kaynakları kullanarak araştırınız.
- Araştırma sonucu edindiğiniz bilgileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

BEN AĞLARIM YANE YANE

Yunus Emre

Orta

Ben ağ larım ya ne ya ne Aşk bo
ya dı be ni ka ne Ne a ki lem
ne di va ne Gel gör be ni aşk ney
le di Gel gör be ni be ni aşk ney le di
Der de gi rif tar ey le di

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★☆☆

İyi ★★☆☆

Geliştirilebilir ★☆☆☆

Verilen eserleri dinledim.

Araştırma yaptım ve araştırma sonucu edindiğim bilgileri arkadaşlarımla paylaştım.

HECE BAĞI VE UZATMA BAĞI

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Aşağıda verilen nota yazısındaki yay şeklindeki eğik çizgiler ne işe yarıyor olabilir? Bu konu hakkındaki düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Çabuk

Derleyen: Muzaffer Sansöz
Yöresi: Kastamonu Tosya

Man da yu va yap mış sö ğüt da lı na a man a man

HECE BAĞI

Bir hecenin birbirinden farklı notalarla seslendirilmesi durumunda bu notaları birbirine bağlayan eğik çizgiye **hece bağı** denir.

DOSTLUK

ÖRNEK 1

Alman Ezgisi

Dost lu ğun biz sev gi siy le

HALAY

ÖRNEK 2

Saip EGÜZ

Gel ya nı ma gir ko lu ma Gel ya nı ma gir ko lu ma

MANASTIR

ÖRNEK 3

Rumeli Türküsü

Ma nas tı rın or ta sın da

5. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı
"Çanakkale Türküsü"nü söyleyelim.

Etkinliğin Amacı
"Çanakkale Türküsü"nü notaları içindeki hece bağlarını fark etmek ve türküyü seslendirmek.

Kullanılan Araçlar
Ders kitabı, renkli kalem, müzik çalar ya da eşlik çalgısı.

- "Çanakkale Türküsü"nü notalarındaki hece bağlarını renkli kalemle işaretleyiniz.
- Türküyü dinleyiniz.
- Türküyü nefes yerlerine uyararak söyleyiniz.

ÇANAKKALE TÜRKÜSÜ

Derleyen: Muzaffer Sarısözen
Yöre: Kastamonu

Yavaş

Ça nak ka le i çin__de__ vur du__lar__ be__ ni
Ça nak ka le i çin__de__ ay na__lı__ çar__ şı
Ça nak ka le i çin__de__ bir do__lu__ tes__ ti

Öl me den me za__ ra__ koy__ du__ lar__ be__
A na ben gi di__ yom__ düş__ ma__ na__ kar__
A na lar ba ba__ lar__ ü__ mi__ di__ kes__

ni__ of__ genç li ğim__ ey__ vah
şı__ of__ genç li ğim__ ey__ vah
ti__ of__ genç li ğim__ ey__ vah

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★★★★

İyi ★★★☆☆

Geliştirilebilir ★☆☆☆☆

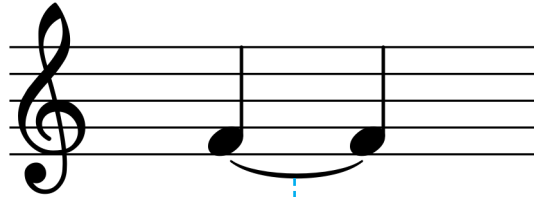
Türkünün notaları içindeki hece bağlarını işaretledim.

Türküyü nefes yerlerine uyararak doğru seslerle seslendirdim.

UZATMA BAĞI

Aynı adı taşıyan iki ya da daha fazla notayı birbirine bağlayan işarete **uzatma bağı** denir. Uzatma bağı ile bağlanan notaların vuruşları birbirine eklenerek tek bir nota olarak seslendirilir.

Uzatma bağı

KAPAT GÖZLERİNİ

ÖRNEK 1

Söz: Mehmet Erbulan
Müzik: Mustafa Seyran

BURUK ACI

ÖRNEK 2

Söz: Türkan Şoray
Müzik: Teoman Alpay

YÖRÜK ALI

ÖRNEK 3

Yöresi: Nazilli
Derleyen: Muzaffer Sarısözen

ATATÜRK'ÜN TÜRK MÜZİĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Mustafa Kemal Atatürk'ün sanata ve sanatçıya verdiği önem ile ilgili bildiklerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Türk müziğinin öz yapısının korunarak geliştirilmesi ve evrensel müzikte yerini alabilmesi Mustafa Kemal Atatürk'ün önem verdiği konulardan biridir. Bu önemi 1 Kasım 1934 tarihinde TBMM'nin açılış konuşmasında şöyle dile getirmiştir:

"Güzel sanatların hepsinde, ulus gençliğinin ne türlü ilerletilmesi ni istediğinizi bilirim. Bu, yapılmaktadır. Ancak, bunda en çabuk, en önde götürülmesi gerekli olan Türk musikisidir. Bir ulusun yeni değişikliğine ölçü, musikide değişikliği alabilmesi, kavrayabilmesidir. Ulusal ince duyguları, düşünceleri anlatan, yüksek deyişleri, söyleyişleri toplamak, onları genel son musiki kurallarına göre işlemek gerekir. Ancak bu sayede Türk ulusal müziği yükselebilir, evrensel musiki içinde yerini alabilir."

Sanat dalları milletlerin kültürünün, gelenek ve göreneklerinin yaşandığı ortam içinde gelişir. Türk müziği de ülkemizin bütün yörelerindeki kültür zenginliklerini içinde barındırarak bize yansıtır. Mustafa Kemal Atatürk'ün *"Beyler, şu gördüğünüz küçük sazın bağrında bir milletin kültürü dile geliyor. Bir milletin kültür ve sanat hareketlerini ve seviyesini, millî geleneklerine bağlı kalarak, medeni dünyanın kendisine ayak uydurmaya mecbur olduğumuzu unutmamalıyız. Bu küçük sazın bağrından kopan nağmeleri, bu istikamette geliştirmeye ve değerlendirmeye ehemmiyet ve kıymet verilmelidir."* sözü de kültürümüzü korumamız ve geliştirmemiz için bize ışık tutmaktadır.

7. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı

"Dünya Çocuk Bayramı" şarkısını söyleyelim.

Etkinliğin Amacı

"Dünya Çocuk Bayramı" şarkısını nefes yerlerine uyarak doğru seslerle seslendirmek.

Kullanılan Araçlar

Ders kitabı, müzik çalar ya da eşlik çalgısı.

- "Dünya Çocuk Bayramı" şarkısını dinleyiniz.
- Şarkıyı nefes yerlerine uyarak söyleyiniz.

DÜNYA ÇOCUK BAYRAMI

Çabuk

Duygu Topal

Lay lay lay lay lay la lay Lay lay lay lay lay la lay Lay lay lay lay la lay

Lay la lay la lay Lay lay lay lay lay la lay Lay lay lay lay lay la lay

Lay lay lay lay la lay Lay la lay la lay Yır mi üç Ni san bu gün

Ve re lim biz el e le Ay dın lık ge le ce ğe yü rü ye lim bir lik te

A ta mız dan ar ma ğan dün ya ocuk bay ra mı Bu bay ram biz le re
tüm ocuk la ra Yur du mun her ya nın da
dal ga lan al bay ra ğım Bu va tan e ma net biz ocuk la ra

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldız işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★ ★

iyi ★★ ☆

Geliştirilebilir ★ ☆ ☆

☆☆☆ şarkıyı nefes yerlerine uyararak söyledim.

☆☆☆ şarkıyı doğru seslerle seslendirdim.

8. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı

"Hoş Gelişler Ola"
türküsünü söyleyelim.

Etkinliğin Amacı

"Hoş Gelişler Ola"
türküsünü nefes
yerlerine uyararak doğru
seslerle seslendirmek.

Kullanılan Araçlar

Ders kitabı,
müzik çalar
ya da eşlik çalgısı.

- "Hoş Gelişler Ola" türküsünü dinleyiniz.
- Türküyü nefes yerlerine uyararak söyleyiniz.

HOŞ GELİŞLER OLA

Derleyen: Muzaffer Sarsözzen
Yöresi: Kars

Çabuk

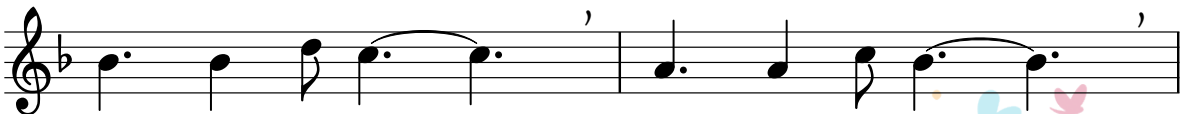
Hoş ge liş_____ ler_____ o la Mus ta fa Ke mal Pa şa

As ke rin_____ mil_____ le tin Bay ra ğın la çok ya şa

Arş arş arş İ le ri i le ri

Arş i le ri_____ marş i le ri_____

Dön mez ge ri_____ Tür kün as_____ ke ri

Sağ dan so la_____ sol dan sa ğa_____

Al da bay ra ğı_____ düş man üs_____ tü ne

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★★★★

İyi ★★★★★

Geliştirilebilir ★★★★★

☆☆☆☆ Şarkıyı nefes yerlerine uyararak söyledim.

☆☆☆☆ Şarkıyı doğru seslerle seslendirdim.

4. ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Aşağıda verilen enstrümanları ilgili buldukları müzik türüyle eşleştiriniz.

Klasik kemençe

Kanun

Zurna

Davul

Türk Halk Müziği

Türk Sanat Müziği

Bağlama

Kudüm

Ney

Kabak kemane

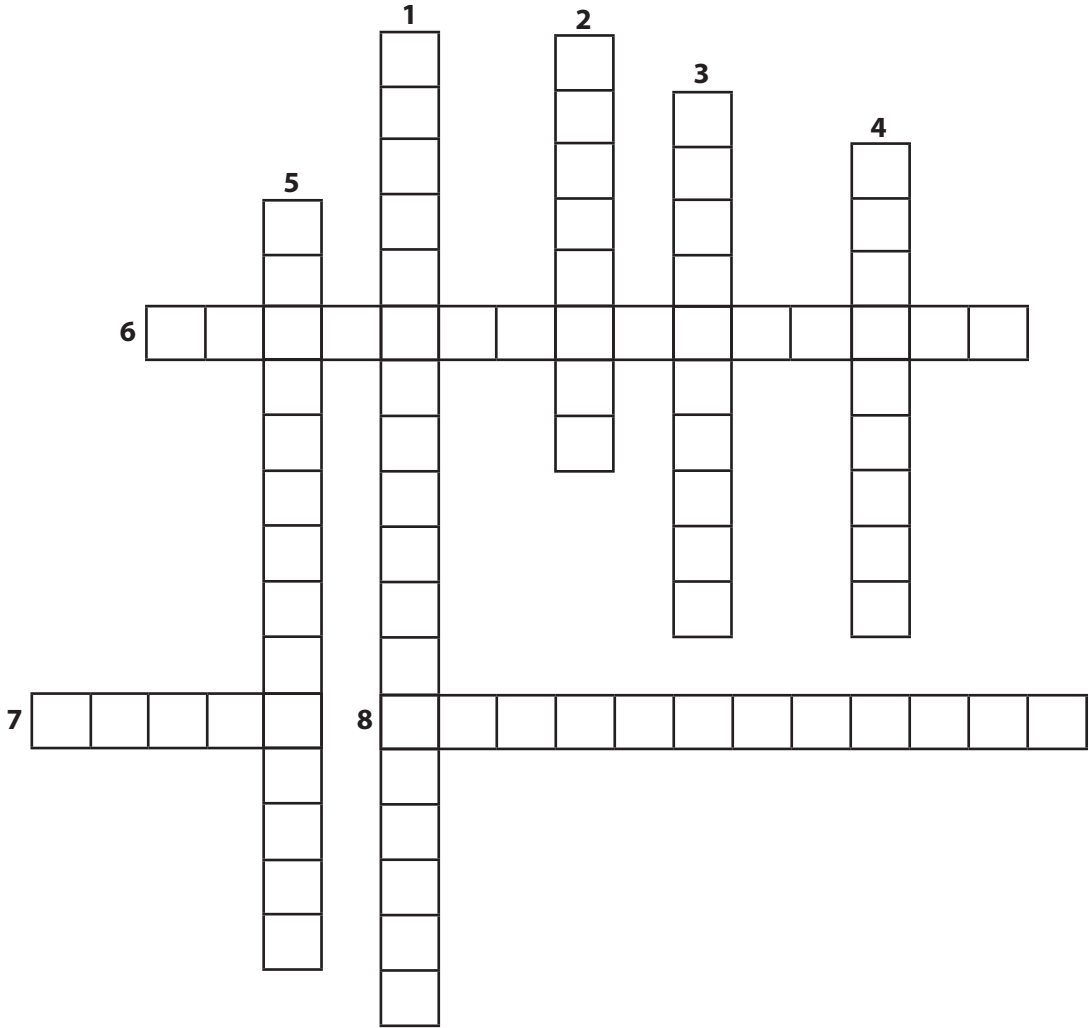

Ut

4. ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME SORULARI

2. Aşağıdaki bulmacayı soruları cevaplayarak çözünüz.

- 1) Cumhuriyetin ilanından sonra gelişen müzik türünün adı nedir?
- 2) Bir hecenin birbirinden farklı notalarla seslendirilmesi durumunda kullanılan bağa ne denir?
- 3) Aynı adı taşıyan notaları birbirine bağlayan bağa ne denir?
- 4) Din ile ilgili konuların işlendiği müzik türünün adı nedir?
- 5) Halkın, yaşanan olaylar karşısındaki duygu ve düşüncelerini yansıtan müzik türünün adı nedir?
- 6) Yüzyıllardır gelişimini sürdüren makamsal müzik türünün adı nedir?
- 7) Sözlü Türk halk müziği eserlerine verilen genel isim nedir?
- 8) Mehter takımı tarafından seslendirilen eserlerden oluşan müzik türünün adı nedir?

5. ÜNİTE

KONULAR

TÜRK MÜZİĞİNDE MAKAMSAL YAPI
EZGİYE RİTİM OLUŞTURMA
EZGİ OLUŞTURMA VE MÜZİK TEKNOLOJİSİ

ANAHTAR SÖZCÜKLER

TÜRK MÜZİĞİ
MAKAM
RİTİM
EZGİ
TEKNOLOJİ

Bu ünitenin sonunda:

- **Türk müziği makamlarından nihavent ve nikriz makamlarına ait eserler dinleyerek makamsal yapıyı fark edeceksiniz.**
- **Dinlediğiniz müziklere ritim oluşturarak eşlik edeceksiniz.**
- **Öđendiđiniz notaları kullanarak kendi ezginizi oluřturacak ve seslendireceksiniz.**
- **Bilişim teknolojilerini kullanarak ortak bir müzik arşivi oluşturacaksınız.**

TÜRK MÜZİĞİNDE MAKAMSAL YAPI

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Türk halk müziği ve Türk sanat müziği eserlerinden bildiklerinizin isimlerini arkadaşlarınızla paylaşınız.

Türk müziği, makamsal yapıda bir müzik türüdür. **Makam**, Türk müziği eserlerindeki notaların belli kurallara göre kalıp dizilişlerini ifade eder. Eserler farklı nota dizilişleri kullanılarak bestelenir. Türk müziğinde kullanılan çok sayıda makam vardır.

Türk müziği ve Batı müziği ses sistemleri birbirinden farklıdır. Bu farklılık Türk müziği eserlerinin Batı müziği enstrümanları ile çalınırken yazıldığı notadan daha pes (kalın) çalınmasına neden olur.

Nikriz ve nihavent Türk müziği makamlarından bazılarıdır.

Çok eski zamanlardan beri Türk müziği makamlarının insanlara şifa olması amacıyla kullanıldığını biliyor muydunuz?

Etkinliğin Adı

Nikriz makamında eserler dinleyelim.

Etkinliğin Amacı

Nikriz makamında eserler dinlemek ve nikriz makamında bir eser seslendirmek.

Kullanılan Araçlar

Ders kitabı, müzik çalar ya da eşlik çalgısı.

- Nikriz makamındaki “Türkiye’imiz” şarkısını (s.100) ve “Zobalarında Guru da Meşe” (s.104) türküsünü dinleyiniz.
- Nikriz makamındaki “Kahve Yemen’den Gelir” türküsünü dinleyiniz.
- “Kahve Yemen’den Gelir” türküsünü nefes yerlerine uyarak seslendiriniz.

KAHVE YEMEN’DEN GELİR ★

İstanbul Türküsü

Çabuk

Kah ve Ye men den ge lir Bül bül__çe__men den gelir a man
Dağ da kek lik ko va rım Düş tüm__di__zim o va rım a man

Bül bül__çe__men den ge lir a man den ge lir a man A ca nım__ sür me
Düş tüm__di__zim o va rım a man o va rım a man A ca nım__ sür me

lim__ pa la zim__ Kek li ğim de ye ş i lim__ a
lim__ pa la zim__ Kek li ğim de ye ş i lim__ a

man__ a man__ a man__ A ca man__
man__ a man__ a man__ A ca man__

★ (Batı müziği enstrümanları ile çalınabilmesi için orijinal notası referans alınarak dört ses aşağıdan notaya alınmıştır.)

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★ ★

İyi ★★ ☆

Geliştirilebilir ★ ☆ ☆

Nikriz makamında eserler dinledim.

Türküyü nefes yerlerine uyarak doğru seslerle seslendirdim.

2. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı

Nihavent makamında eserler dinleyelim.

Etkinliğin Amacı

Nihavent makamında eserler dinlemek ve bu makamda bir eser seslendirmek.

Kullanılan Araçlar

Ders Kitabı, müzik çalar ya da eşlik çalgısı.

- Nihavent makamındaki “Anlat Bana Öğretmenim” (s.101) ve “Sevgiyle Büyürüz Biz” (s.102) şarkılarını dinleyiniz.
- Nihavent makamında bir eser olan “Türkiye’min Dört Yanında” şarkısını dinleyiniz.
- “Türkiye’min Dört Yanında” şarkısını nefes yerlerine uyararak seslendiriniz.

TÜRKİYE’MİN DÖRT YANINDA★

Ziya Ümit Özbakır

Çabuk

Tür ki ye min dört ya nın da bay ram bu gün se vinç li yim

Mut lu luk var in sa nım da Ge le cek ten ü mit li yim Ge le cek ten ü mit li yim

A ta türk bir ı şık ba na Yer yü zün de ö vünç ba na

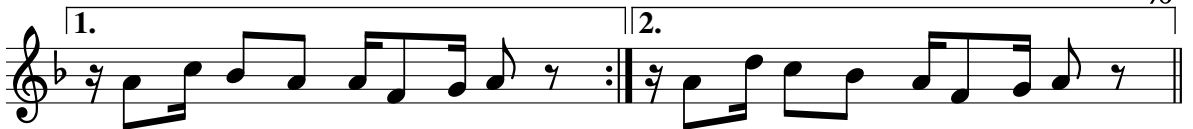
★(Batı müziği enstrümanları ile çalınabilmesi için orijinal notası referans alınarak dört ses aşağıdan notaya alınmıştır.)

Var lı ğıy la gu rur lu yum___ Bu bir ö mür ye ter ba na SON

Mil le ti me ar ma ğan var Heye can lı kı vanç lı yım Ya şa ya cak Cum hu ri yet

Çün kü son suz i nanç lı yım Çün kü son suz i nanç lı yım

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★★★★

İyi ★★★☆☆

Geliştirilebilir ★☆☆☆☆

Nihavent makamında eserler dinledim.

"Türkiye'min Dört Yanında" şarkısını nefes yerlerine uyararak doğru seslerle seslendirdim.

3. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı

Makamları eşleştirelim.

Etkinliğin Amacı

Makamları ayırt etmek, "Yollar ve Vatanım" şarkısını nefes yerlerine uyararak doğru seslerle seslendirmek.

Kullanılan Araçlar

Ders kitabı, kalem, müzik çalar ya da eşlik çalgısı.

- Aşağıdaki verilen farklı makamlardaki şarkı ve türküleri dinleyiniz.
- Dinlediğiniz şarkı ve türküleri ilişkili oldukları makamlarla eşleştiriniz.
- "Yollar ve Vatanım" şarkısını tekrar dinleyiniz.
- Şarkıyı nefes yerlerine uyararak seslendiriniz.

Anlat Bana Öğretmenim

Sevgiyle Büyürüz Biz

Yollar ve Vatanım

Türkiye'miz

Kahve Yemen'den Gelir

Türkiye'min Dört Yanında

Zobalarında Guru da Meşe

Nihavent makamı

Nikriz makamı

Farklı bir makam

YOLLAR VE VATANIM ★

Orta

Hasan Soysal

Çır pı nır gör mek i çin Yur du mun her ya nı nı

Çır pı nır sev mek i çin Köy bu cak in sa nı nı

Yol lar u za yan yol lar — Öz lem ta şı yan yol lar —

— Kal bi miz bir a tı yor Cen net bu va tan yol lar

★(Batı müziği enstrümanları ile çalınabilmesi için orijinal notası referans alınarak dört ses aşağıdan notaya alınmıştır.)

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★

İyi ★★

Geliştirilebilir ★

Şarkı ve türküleri ilişkili oldukları makamlarla doğru eşleştirdim.

Şarkıyı nefes yerlerine uyararak doğru seslerle seslendirdim.

EZGİYE RİTİM OLUŞTURMA

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

Müzik dinlerken müziğin ritmine uygun nasıl hareket edersiniz? Bu konudaki düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Müzik eserlerinde birbirine eşit vuruşlardan oluşan ve birbirinden ölçü çizgisi ile ayrılan bölümlerin her birine **ölçü** denir. **Zaman belirteci (ölçü sayısı)** ise ölçü içerisindeki toplam vuruş sayısını gösterir. Altta bulunan sayı notanın süre değerini (dörtlük, sekizlik vb.), üstte bulunan sayı ise ölçü içerisinde o süre değerinden kaç tane olması gerektiğini gösterir.

1. ölçü 2. ölçü

Zaman belirteci

Süre değeri (Dörtlük, sekizlik vb.)

Kaç tane

Ölçü çizgisi

Bitiş çizgisi

Ölçüler basit, bileşik ve aksak ölçü olmak üzere üçe ayrılır. 3/8'lik zaman belirteci basit ölçüye, 6/8'lik zaman belirteci bileşik ölçüye, 5/8'lik zaman belirteci aksak ölçüye örnek verilebilir.

1/2 1/2 1/2 1 1/2 1/2 1/2 1/4 1/4 1/2 1/2 1/2

Toplam 3 tane sekizlik nota

Toplam 3 tane sekizlik nota

Toplam 3 tane sekizlik nota

Toplam 3 tane sekizlik nota

1/2 1/2 1/2 1/2 1/2 1/2 1 1/2 1/2 1/2 1/2

Toplam 6 tane sekizlik nota

Toplam 6 tane sekizlik nota

Bir eserin ritim notaları zaman belirtecine uyularak genellikle tek bir çizgi üzerine yazılır.

ÖRNEK

5/8

Etkinliğin Adı
"Sevgi Çiçekleri"
şarkısına ritim
oluşturalım.

Etkinliğin Amacı
"Sevgi Çiçekleri"
şarkısını nefes yerlerine
uyarak doğru seslerle
seslendirmek ve şarkıya
kendi oluşturduğu ritimle
eşlik etmek.

Kullanılan Araçlar
Ders kitabı, kalem,
müzik çalar ya da eşlik
çalgısı, ritim çalgısı.

- "Sevgi Çiçekleri" şarkısını dinleyiniz. Şarkıyı nefes yerlerine uyarak söyleyiniz.
- Şarkının notaları altında verilen çizgiye zaman belirtecini dikkate alarak oluşturduğunuz ritim notalarını yazınız.
- Şarkıyı söylerken ritim çalgıları ya da beden müziği (alkış sesi vb.) kullanarak yazdığınız ritmi seslendiriniz.

SEVGİ ÇİÇEKLERİ

İsa Coşkuner

Çabuk

Dal lar da çi çek çi çek Tar la da ba şak ba şak
Su la rın ma vi sin de Yap ra ğın ye şil lin de

O cak ta a lev a lev Biz sev gi çi çek le ri
Ba rı şın gü ne şin de Biz sev gi çi çek le ri

Ha lay ba şı çek çek Bi zim ha la yı

Tu tu şan bu el ler Sar sın dün ya yı

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★☆☆

İyi ★★☆☆

Geliştirilebilir ★☆☆☆

Şarkıyı nefes yerlerine uyarak doğru seslerle seslendirdim.

Şarkının altına zaman belirtecine uygun kendi oluşturduğum ritim notalarını yazdım.

Şarkıya kendi yazdığım ritimle eşlik ettim.

5. ETKİNLİK

- “Bana Bir Şarkı Söyle” şarkısını dinleyiniz.
- Şarkıyı nefes yerlerine uyararak söyleyiniz.
- Şarkıyı beden müziği (alkış vb.) ya da ritim çalgılarıyla eşlik ederek seslendiriniz.
- İki gruba ayrılarak birinci grup şarkıyı söyleyecek, ikinci grup şarkıya ritimle eşlik edecek şekilde etkinliği uygulayınız.

BANA BİR ŞARKI SÖYLE

Orta

Yavuz Durak

Ba na bir şar kı söy le i çin de u mut ol sun An lat
sin in san la ra An lat sin hep sev gi yi Ba na bir şar kı söy
le İ çin de sev gi ol sun An lat sin in san la ra An lat
sin kardeş li ği Bu şar kı sev gi yi Bu şar kı dost lu
ğ u Bu şar kı kardeş li ği An lat sin in san la ra Bu şar

kı____ sev gi yi Bu şar kı____ dost lu ğu Bu şar kı____ her şe
 yi An lat sin in san la ra Ba na ra An lat
 sin tüm dün ya ya_____

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★ ★

İyi ★★ ☆

Geliştirilebilir ★ ☆ ☆

Şarkıyı nefes yerlerine uyararak doğru seslerle seslendirdim.

Şarkıya beden müziği ya da ritim çalgısı kullanarak eşlik ettim.

Sınıfça iki gruba ayrılarak etkinliği uyguladık.

EZGİ OLUŞTURMA VE MÜZİK TEKNOLOJİSİ

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Şiir, şarkı sözü yazmayı ya da beste yapmayı hiç düşündünüz mü? Bu konudaki düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Ezgi belli bir kurala göre düzenlenmiş, kulağa hoş gelen ses dizisi, nağme, melodi anlamına gelir. **Beste** ise bir müzik eserini oluşturan ezgilerin tümüne verilen isimdir.

İsteyen herkes beste yapabilir. Beste yapmak yaratıcılığı destekler ve geliştirir. Bu etkinlik bir oyun gibi de düşünülebilir. Beste yaparken zaman belirteciye uyularak istenildiği gibi seslerle oynanabilir ve notalar sıralanabilir.

Yapılan beste çalışmaları müzik programları kullanılarak bilgisayara kayıt edilebilir ve düzenlenebilir. Nota yazım programları kullanılarak da notaya alınabilir.

Dinlediğiniz ve bestelediğiniz müziklerden bilişim teknolojilerini kullanarak bir arşiv oluşturabilirsiniz.

Genel ağ (internet) ortamında müzik dinlerken aşağıdaki uyarıları dikkate almayı unutmayınız!

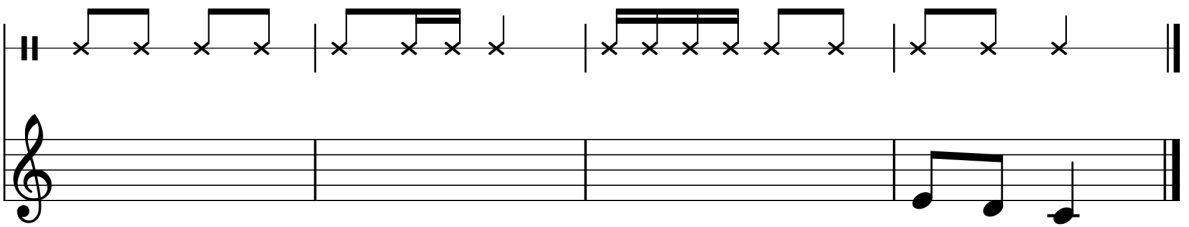
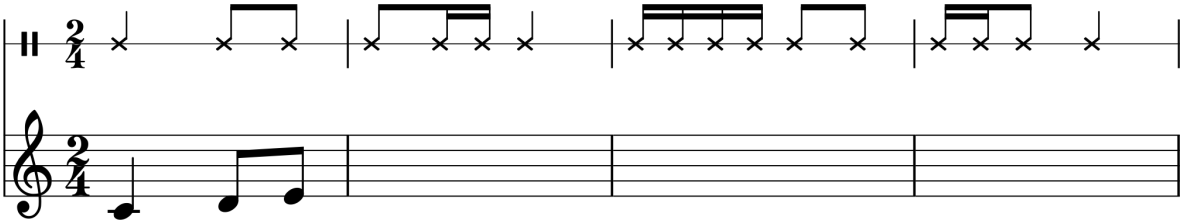
- Karşılıksız hediyeler, kolay sorularla yönlendirildiğiniz yarışmalar ve tıklamanız istenen linklere karşı dikkatli olunuz.
- Telefonunuzda, bilgisayarınızda gördüğünüz oyun ya da yarışmalardaki cazip teklifler gerçek olmayabilir. Hakkınızda bilgi toplamak, e-posta adresinizin geçerli olup olmadığını anlamak veya bilgisayarınıza zararlı yazılım bulaştırmak gibi gizli tuzaklar içerebilir.
- Kredi kartı numarası, şifre, kimlik bilgileri isteyen web sitelerine karşı dikkatli olunuz. Bu bilgileri paylaşmadan önce mutlaka bir yetişkine danışınız.
- Genel ağda bulunan bazı siteler etkileyici kişilik testleriyle kişisel bilgilerinizi elde etmeye çalışabilir. Kişisel bilgilerinizi test sorularını yanıtlarken bile paylaşmayınız.
- Genel ağı kullanırken herhangi bir tuzağa düştüğünüzden şüphelenirseniz bunu çekinmeden bir yetişkinle paylaşınız.
- Genel ağ ortamında müzik dinlerken yasal olan müzik sitelerini tercih ediniz.
- Kullandığınız müzik kayıt, düzenleme ve nota yazım programlarının lisanslı olmasına dikkat ediniz.

Etkinliğin Adı
Ezgi oluşturalım.

Etkinliğin Amacı
Ezgi oluşturmak ve oluşturduğu ezgiyi seslendirmek.

Kullanılan Araçlar
Ders kitabı, kalem, eşlik çalgısı.

- Aşağıda verilen boş ölçülerde üzerlerinde yazan tartım kalıplarını kullanınız.
- Bu tartım kalıpları ile öğrendiğiniz notaları istediğiniz gibi yerleştirerek ezginizi oluşturunuz.
- Dilerseniz ezginize söz de yazabilirsiniz.
- Oluşturduğunuz ezgiyi sınıfta seslendiriniz.
- Oluşturduğunuz ezgiyi nota yazım ve müzik düzenleme programlarını kullanarak bilgisayara kaydedebilirsiniz.

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★ ★

İyi ★★ ☆

Geliştirilebilir ★ ☆ ☆

Boş ölçülere, üzerlerinde yazan tartım kalıplarını kullanarak istediğim notalarla ezgi oluşturdum.

Kendi oluşturduğum ezgiyi sınıfta seslendirdim.

7. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı

Müzik arşivi oluşturalım.

Etkinliğin Amacı

Bilişim teknolojilerini kullanarak bireysel arşiv ve sınıf arşivi oluşturmak.

Kullanılan Araçlar

Ders kitabı, bilgisayar, taşınabilir bellek.

- Severek dinlediğiniz müzikleri ve kendinize ait müzik çalışmalarını bilişim teknolojilerini kullanarak taşınabilir belleğe kaydediniz. Böylece kendi müzik arşivinizi oluşturunuz.
- Müzik arşivinizdeki müzikleri diğer arkadaşlarınızla paylaşarak ortak bir sınıf arşivi oluşturunuz.

DEĞERLENDİRME

Bu ölçek, becerilerinizle ilgili öz değerlendirmenizi yapmanız amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki cümleleri bu amaçla okuyunuz. Size uygun yıldızı işaretleyerek öz değerlendirmenizi yapınız.

Çok iyi ★★★★★

İyi ★★★☆☆

Geliştirilebilir ★☆☆☆☆

Sevdiğim müzikleri ve müzik çalışmalarımı taşınabilir belleğe kaydederek müzik arşivimi oluşturdum.

Arşivimizdeki müzikleri paylaşarak sınıf arşivimizi oluşturduk.

5. ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

1. Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Cümlelerin yanında verilen boşluğa cümle doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazınız.

- Belli bir kurala göre düzenlenmiş, kulağa hoş gelen ses dizisine ezgi denir.
- Beste yaparken zaman belirtecine uyulmaz.
- Türk müziği makamsal yapıda bir müzik türü değildir.
- Türk müziği ve Batı müziği ses sistemleri birbirinden farklıdır.
- Nihavent ve nikriz Türk müziği makamları değildir.
- Müzik eserlerinde birbirine eşit vuruşlardan oluşan ve birbirinden ölçü çizgisi ile ayrılan bölümlerin her birine ölçü denir.
- Beste çalışmalarını müzik düzenleme programları kullanılarak bilgisayara kayıt edilebilir ve düzenlenebilir.

2. Aşağıda boş dizek üzerinde verilen tartımları kullanarak ve öğrendiğiniz notaları istediğiniz gibi yerleştirerek ezginizi oluşturunuz. Oluşturduğunuz ezgiyi beden müziği ya da ritim çalgılarıyla eşlik ederek seslendiriniz.

The first exercise shows a rhythmic staff with a 2/4 time signature. The rhythmic patterns are as follows:
Measure 1: x | x x |
Measure 2: x x x x | x |
Measure 3: x x x x | x x |
Measure 4: x x x x | x |

The second exercise shows a rhythmic staff with a 2/4 time signature. The rhythmic patterns are as follows:
Measure 1: x x | x |
Measure 2: x x x x | x |
Measure 3: x x x x | x x |
Measure 4: x | x |

DAĞARCIK

ŞARKILAR	Besteci	Sayfa
TÜRKİYE'MİZ.....	Yücel AŞAN.....	100
HAYATA RENK VER.....	Sertaç İTĞİN.....	100
ANLAT BANA ÖĞRETMENİM.....	Selahattin İÇLİ.....	101
SEVGİYLE BÜYÜRÜZ BİZ.....	Cavit ERSOY.....	102
BAR.....	Erdal TUĞCULAR.....	103
ESKİ ORDU MARŞI.....	İsmail Hakkı Bey.....	104
ZOBALARINDA GURU DA MEŞE.....	Özay GÖNLÜM.....	104

TÜRKİYE'MİZ

Söz: Yalçın Benlican
Müzik: Yücel Aşan

Orta

Ko kar bur cu bur cu gül ler Ö ter dal lar da bül bül ler
A çar me nek şe süm bül ler Ne gü zel___ dir___ Tür ki ye miz
Ne gü zel___ dir___ Tür ki ye miz Sü rü ler ya yı lır kı ra
Dağ lar u zar___ sı ra sı ra Su lar can ve rir ça yı ra
Ne gü zel___ dir___ Tür ki ye miz Ne gü zel___ dir___ Tür ki ye miz

HAYATA RENK VER

Sertaç İtgin

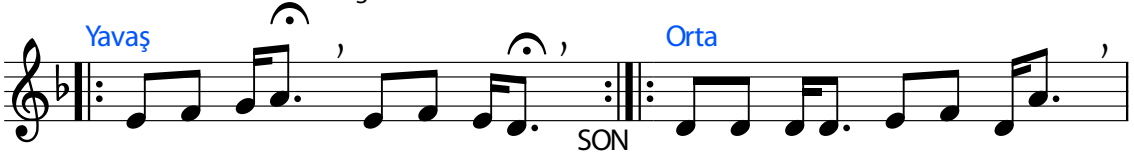
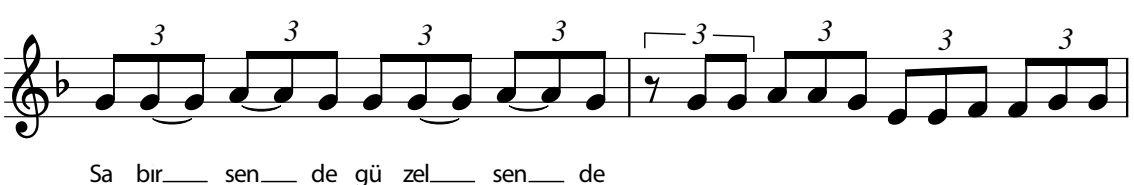
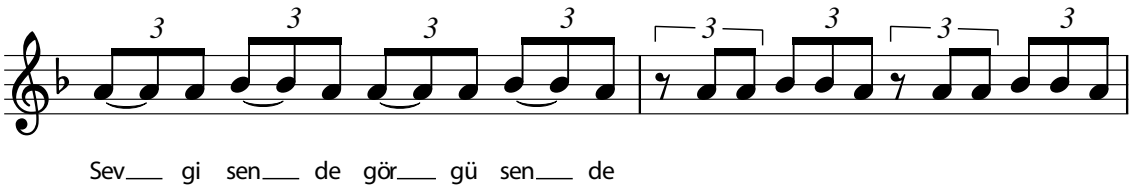
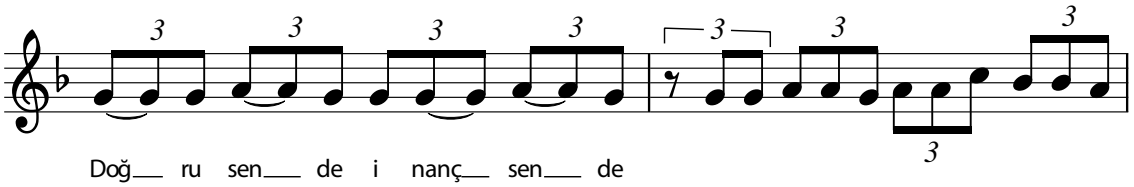
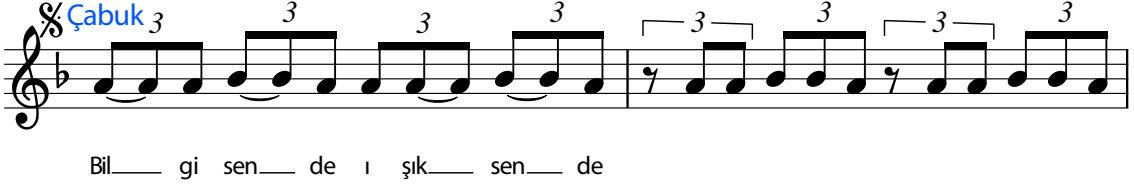
Orta

Er ken kalk gü ne mer ha ba___ de Yal nız de ğil sin___ Yağ mur gü neş gök yü zü y___ le
Dün ya bi zim sin___ Bir çi çek___ bir fi dan i çin sev gi ye___ ses ver
1. Ge le cek___ u mut lar i çin Ha ya ta___ renk ver 2. Sağ lık ve ge le cek i çin Ha ya ta___ renk ver
Sen de gel___ ka tıl bi ze___ Sev gi ve___ se vin ç i le___ Sen de gel___ hep bir lik te___
1. Mut lu luk___ e li miz de___ 2. Mut lu luk___ e li miz de___ Ço cuk lar___ i yi ol sun___ di ye___

ANLAT BANA ÖĞRETMENİM

Söz: Cansın Erol
Müzik: Selahattin İçi

Orta

SEVGİYLE BÜYÜRÜZ BİZ

Söz: Hasan Kararkuş
Müzik: Cavit Ersoy

Çabuk

Her za man— pe ūi niz den ko ūa rak— yü rü rüz— biz

yü rü rüz— biz— Gön lü nüz— bü yüt me sin— sev giy le

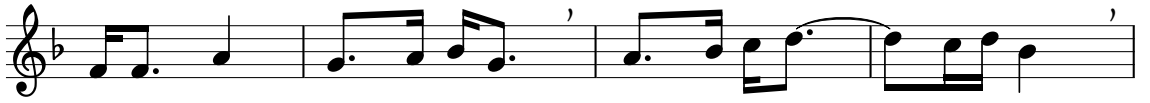
bü yü rüz— biz bü yü rüz— biz Sev giy le sev giy le

sev giy le— bü yü rüz— biz— sev giy le sev giy le

sev giy le— bü yü rüz— biz— Pa ray la pul la de ğil

pe tek le bal la de ğil Düş le ma sal— la de ğil

sev giy le bü yü rüz biz sev giy le bü yü rüz biz

Sev giy le sev giy le sev giy le— bü yü rüz— biz—

Sev giy le sev giy le sev giy le— bü yü rüz— biz—

BAR

Yavaş

Erdal Tuğcular

ESKİ ORDU MARŞI

İsmail Hakkı Bey

Orta

Ey şan lı or du ey şan lı as—ker hay di ga zan—fer um ma nı saf—ter

Bir el de kal—kan bir el de han—çer ser had de doğ—ru— ey—şan lı as—ker

Der ya da ol sa her şey mu zaf—fer dil ler de tek bir Al la hu ek—ber

Al la hu ek—ber Al la hu ek—ber Or—du muz ol—sun— da—im mu zaf—fer

ZOBALARINDA GURU DA MEŞE YANIYOR

Derleyen: Özyay Gönülüm
Yöresi: Denizli

Orta

Zo ba la rın da gu ru da me—şe ya nı yor—e— fem—

Zo ba la rın da gu ru da me—şe ya nı yor—e— fem—

Ya nı yor da Me med E fem de ü şü—müş de do nu—yor—

Bon cuk lu da ge lin— or ta yer de dö nü—yor da dö—nü—yor—

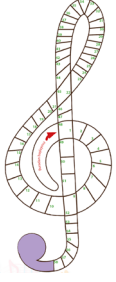

As— la nım da e fe ler—vay—vay— (Saz).....

CEVAP ANAHTARI

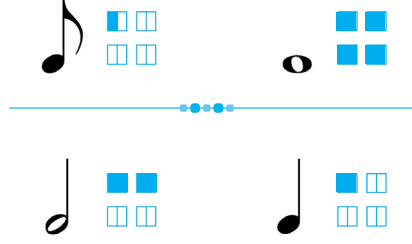
1. ÜNİTE

1.

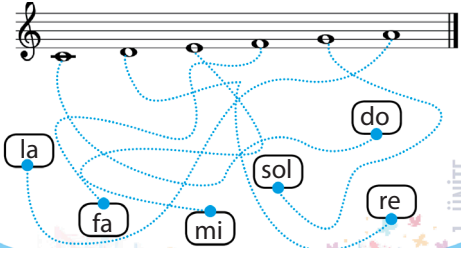

- 1-15 : Mehmet Akif Ersoy
16-29 : Osman Zeki Üngör
30-32 : Ses
33-40 : Diyafram
41-48 : Titreşim
49-55 : Akciğer
56-58 : Sol

2.

3.

2. ÜNİTE

1.

"Bir millet, sanat ve sanatkârdan yoksunsa tam bir hayata sahip olamaz."

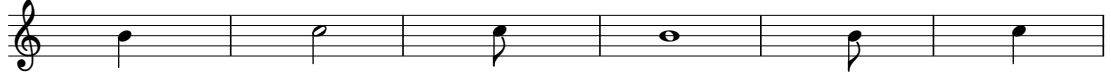
"Hayatta müzik lazım değildir. Çünkü hayat müziktir. Müzik ile ilgili olmayan varlık insan değildir.

Eğer söz konusu olan hayat, insan hayatı ise müzik mutlaka vardır. Müziksiz hayat zaten mevcut olmaz."

"Sanat güzelliğin ifadesidir. Bu ifade söz ile olursa şiir, nağme ile olursa musiki, nakş ile olursa ressamlık, oyma ile olursa heykeltıraşlık, bina ile olursa mimarlık olur."

"Hepiniz milletvekili olabilirsiniz, bakan olabilirsiniz, hatta cumhurbaşkanı olabilirsiniz, fakat sanatkâr olamazsınız."

2.

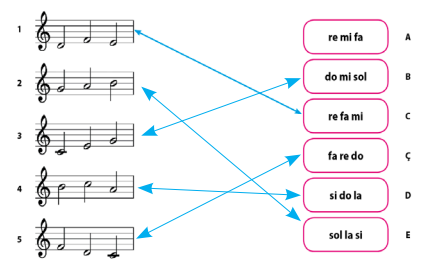
3.

4.

5.

CEVAP ANAHTARI

3. ÜNİTE

1.

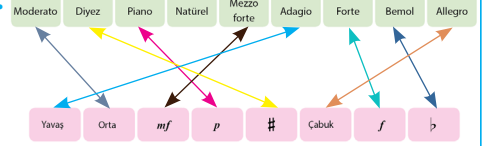
M	Ü	M	E	T	R	O	N	O	M	Z
A	İ	K	P	İ	A	N	O	H	A	N
L	Y	F	A	T	İ	D	N	A	N	A
L	E	O	Ş	B	E	İ	S	D	İ	T
E	R	R	U	E	Y	H	A	U	Ü	
G	S	T	E	M	E	V	G	İ	R	
R	N	E	C	O	İ	Z	V	İ	E	E
O	H	E	R	L	Ş	E	Y	O	İ	L
D	İ	M	O	D	E	R	A	T	O	R
M	E	Z	Z	O	F	O	R	T	E	

MÜZİK HAYATIN NEŞESİ
RUHU SEVİNCİ
VE
HERŞEYİDİR

2.

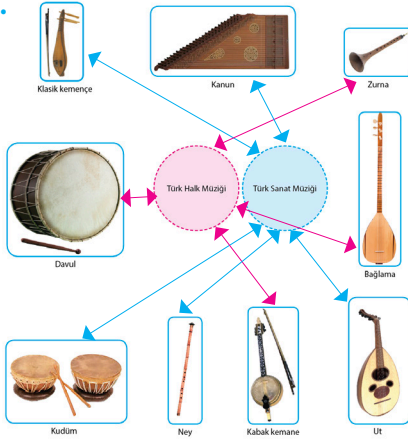
VURUŞLAR	NOTALAR
1/2	
4	
2	
1/4	
1	
1/4	
1/2	

3.

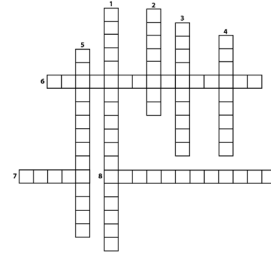

4. ÜNİTE

1.

2.

- Çok sesli Türk müziği
- Hece bağı
- Uzatma bağı
- Dinî müzik
- Türk halk müziği
- Türk sanat müziği
- Türkü
- Mehter müziği

SÖZLÜK

başak: Arpa, buğday, yulaf vb. ekinlerin tanelerini taşıyan baş kısım.

bemol: Bir sesin yarım ton kalınlaştırılacağını gösteren nota işareti.

bucak: İlçelerin, bir müdürle yönetilen bölümlerinden her biri.

cepken: Kolları yırtmaçlı ve uzun, harçla işlenmiş bir tür kısa, yakasız üst giysisi.

cihan: Dünya, evren.

diyafram: Göğüs ve karın boşluklarını birbirinden ayıran ince ve geniş kas.

diyafram nefesi: Akciğerin havayla doldurulup diyafram kasının harekete geçirilmesine dayanan soluk alma biçimi.

diyez: Bir sesin yarım ton inceltileceğini gösteren nota işareti.

dizek: Üzerine notaların yazıldığı paralel beş yatay çizgi.

ezgi: Belli bir kurala göre oluşturulan ve kulağa hoş gelen ses dizisi.

giriftar: Tutulmuş, yakalanmış, esir.

güzel sanatlar: İnsanda coşku ve hayranlık uyandıran edebiyat, müzik, resim, heykel, mimarlık, tiyatro vb. sanatlar.

hece bağı: Bir hecenin birbirinden farklı notalarla seslendirilmesi durumunda bu notaları birbirine bağlayan eğik çizgi.

hilâl: Ayın ilk günlerinde aldığı yay biçimi.

ibret: Kötü bir olaydan alınması gereken ders, uyarıcı sonuç.

ilke: Temel düşünce, temel inanç.

istiklal: Bağımsızlık.

kırık hava: Hareketli ve canlı oyun melodisi ve türküsü.

kıvanç: Övünç, iftihar.

makam: Türk müziği eserlerindeki notaların belli kurallara göre kalıp dizilişleri.

marş: Uygun adım yürüyüşler için yazılan, kuvvetli ve düzenli bir ritme sahip müzik eserleri.

müzik: Birtakım duygu ve düşünceleri belli kurallar çerçevesinde uyumlu seslerle anlatma sanatı.

natürel: Diyez ya da bemol almış notayı eski haline (doğal haline) çeviren işaret.

nota: Bir müzik sesini belirtmeye yarayan işaret.

orkestra: Yaylı, üflemeli ve vurmali çalgılar topluluğu.

orkestra şefi: Orkestrada eşgüdümü sağlayan ve çalgı sanatçıları müzikal anlatım bakımından yönlendirip yönetmek üzere onlara önderlik eden kişi.

övgü: Birini, bir şeyi övmek için söylenen söz veya yazılan yazı.

palaz: Kaz, ördek, güvercin vb. bazı kuş yavrularının civcivlikten sonraki durumu.

pes: Kalın.

röpriz: Müzik eserlerinde tekrar edilecek bölümleri gösteren işaret.

sanat: Bir duygu, tasarı, güzellik vb.nin anlatımında kullanılan yöntemlerin tamamı veya bu anlatım sonucunda ortaya çıkan üstün yaratıcılık.

sancak: Bayrak.

sema: Gök.

şafak: Güneş doğmadan az önce beliren aydınlık.

şarkı: Tonlama değişiklikleriyle çeşitli duygular uyandıran uyumlu, ezgili insan sesleri dizisi.

uygarlık: Medeniyet.

talih: Şans.

tebessüm: Gülümseme.

tema: Asıl konu, ana konu.

tempo: Bir müzik parçasındaki bölümlerin hızı.

tiz: İnce ses.

türkü: Halk müziğimizde geniş bir yaratma alanını temsil eden, en tanınmış, köklü, yaygın biçim.

umut: Ummaktan doğan duygu, ümit.

uzatma bağı: Aynı adı taşıyan iki ya da daha fazla notayı birbirine bağlayan işaret.

uzun hava: Türk halk müziğinde, belirli bir karakteri olmayan, bölgesel öğelerin etkisi altında gelişerek özellik kazanmış, yanık bir biçimde okunan türkü.

vuruş: Müziği eşit zaman aralıklarına bölen düzenli ve tekrar eden birimler.

yüce: Yüksek, büyük, ulu.

KAYNAKÇA

- Acay, S., Uşaklıgil, I. ve Tercanlı, C. (2003). CD'li çocuk ezgileri. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Ataman, S. Y. (1991). Atatürk ve Türk musikisi. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları/1291, Atatürk Dizisi,/31.
- Aydoğan, S. (2005). Koro şarkıları ve türküleri. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Aydoğan, S. ve İlik, A. A., (2006). Blok flüt ile müzik eğitimi. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Aydoğan, S. ve Özgür, Ü., (1999). Müziksel işitme okuma. Ankara: Sözkese Matbaası.
- Biol, K. B. (1999). Koro eğitimi ve yönetiminde ilkeler ve yöntemler. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Campell, D. (Çev. Feryal Çubukçu) (2002). Mozart etkisi (Mozart Effect). İstanbul: Kuraldışı Yayıncılık.
- Çevik, S. (1999). Koro eğitimi yönetimi ve teknikleri. Ankara: Yurt Renkleri Yayınevi.
- Devellioğlu, F. (2013). Osmanlıca-Türkçe ansiklopedik lûgat. Ankara: Aydın Kitabevi.
- Feridunoğlu, Z. L. (2004). Müziğe giden yol. İstanbul: İnkılâp Yayınevi.
- Gedikli, E. (2003). Müzik eğitimi. Bursa: Ezgi Kitabevi.
- İlik, A. ve Farkas, R. (2013). Elektronik org eğitimi ve popüler müzikler. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- İlyasoğlu, E. (2001). Zaman içinde müzik. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Kolçak, O. (2003). Ulusal kimliğimizin sesi marşlarımız. İstanbul: Kastaş Yayınları.
- MEB Müzik Dersi Öğretim Programı (ilkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar). (2018). Ankara.
- Özgül, İ. (2009). Müzik eğitimi ve öğretimi. Ankara: Pegem Yayınları.
- Say, A. (2005). Müzik sözlüğü. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Sun, M. (2014). Kır çiçekleri – 100 türkü. Ankara: Sun Yayınevi.
- Tarman, S. ve Durak, Y. (2015). Ödüllü yeni nesil çocuk şarkıları. Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.
- TRT, THM Repertuarı. 2489, 1749, 432, 461, 1268, 1087, 13668, 2261 numaralı eserler.
- TRT, TSM Repertuarı. 8548, 6859, 6265, 13558 numaralı eserler.
- Tuğcular, E. (2003). Türkünün rengi. Ankara: Evrensel Müzikevi Yayınları.
- Uçan, A. (1997). Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Yayla, F. (2006). Müziksel işitmenin temel prensipleri. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12 (32), 28-38.
- Yetkin, Ç. (2009). Atatürk: ben de bir insanım. İstanbul: Gürer Yayınları
- Yıldız, G. (2002). İlköğretimde müzik öğretimi. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yurga, C. (2010). 20. Yüzyılda Türkiye'de popüler müzikler. Ankara: Pegem Akademi.
- Işık Saçarız (s.42, 43) şarkısı bestecisi Mümtaz Levent AKKOL'dan izin alınarak bu ders kitabına konulmuştur.
- Uçurtmam Uçtu (s.39), Çınar (s.50) şarkıları bestecisi Ercan BAŞ'tan izin alınarak bu ders kitabına konulmuştur.
- Tebessüm (s. 40, 41) şarkısı bestecisi Fatih PEŞMEN'den izin alınarak bu ders kitabına konulmuştur.
- Hayata Renk Ver (s.104), Sen Varken Öğretmenim (s.105) şarkısı bestecisi Sertaç İTĞİN'den izin alınarak bu ders kitabına konulmuştur.

GENEL AĞ (İNTERNET) KAYNAKÇASI

- Atatürk ve Türk musikisi.* <http://www.kultur.gov.tr/TR,96562/ozetleme.html> ET. 08.11.2017 saati: 12.21
- Din, müzik ve kimlik bağlamında Türkiye'de islami popüler müzik.* <http://kutaksam.karabuk.edu.tr/index.php/ilk/article/view/517/414> ET. 27.12.2017 saati: 01.23
- Gelişim psikolojisi açısından ergenlik dönemi ve genel özellikleri.* http://sbedergi.erciyes.edu.tr/sayi_17/14_koc.pdf ET. 03.10.2017 saati: 02.32
- Mehmet Akif ERSOY yılı etkinlikleri.* <http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR,12228/mehmet-akif-ersoy-yili-etkinlikleri.html> ET. 12.09.2017 saati: 11.10
- Mehmet Akif eserleri.* <http://uam.mehmetakif.edu.tr/mehmetakif/mehmetakifeserleri.php> ET. 12.09.2017 saati: 11.25

Müziğin insan beyni üzerindeki etkisi. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/339657>

ET. 05.02.2018 saati: 23.28

Müzik terapi ve dinî müzik. <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/hikmetyurdu/article/view/5000127615/5000119084>

ET. 27.12.2017 saati: 00.59

Osman Zeki Üngör ve Türk müzik eğitimine katkıları. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/234936>

ET. 12.09.2017 saati: 12.55

Osmanlı dönemi Mehteran-ı Tabl-ı Alem teşkilatına genel bir bakış. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/382782>

ET. 27.12.2017 saati: 02.18

Osmanlı musiki ve mehter. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/106113>

ET. 27.12.2017 saati: 02.22

Türkçe sözlük. <http://www.tdk.gov.tr>

ET. 12.09.2017 saati: 14.50

Türk müziği çocuk şarkıları 1-2. http://ailetoplum.aile.gov.tr/data/54293f28369dc32358ee2b2a/kutuphane_3_cocuk_sarkilari_i_ii.pdf

ET. 18.11.2017 saati: 14.43

Türklerde askeri müzik tarihi hakkında bir inceleme. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/323258>

ET. 27.12.2017 saati: 02.22

Türklerin İslam inancı ile şekillenen dinî müzik kültürü ve türleri. <http://www.earsiv.odu.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11489/498/T%C3%BCrklerin%20%C4%B0slam%20%C4%B0nanc%20%C4%B1%20ile%20%C5%9Eekillenen%20Dini%20M%C3%BCzik%20K%C3%BClt%C3%BCr%C3%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

ET. 27.12.2017 saati: 00.32

Siber güvenlik. <http://www.eba.gov.tr/video/izle/95310802132a0bb494d59b5c812d62e57757ae89c4003>

ET. 09.12.2017 saati: 04.32

Yeniçeri müziği ve batı müziği üzerindeki Türk etkileri. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/115251>

ET. 27.12.2017 saati: 01.57

GÖRSEL KAYNAKÇA

A. Aşağıda sayfa numaraları, shutterstock kimlikleri ve erişim tarihleri belirtilen görseller (<https://www.shutterstock.com>; ET: 19.09.2017 00.00-06.06.2018 23:59) internet adresine ait web sayfasından telifi ödenerek alınmıştır.

Kapak: Shutterstock id: 163379336 ET. 05.06.2018 saat: 12.50

Sayfa: 13, Shutterstock id: 490408777 ET. 10.10.2017 saat: 4.05

Sayfa: 13, Shutterstock id: 117749971 ET. 5.12.2017 saat: 14.25

Sayfa: 14, Shutterstock id: 1028474986 ET. 5.06.2018 saat: 5.12

Sayfa: 14, 18, 20, 23, 24, 30, 37, 38, 48, 54, 56, 69, 84, Shutterstock id:

275518583 ET. 13.10.2017 saat: 11.07

Sayfa: 14, 15, 16, 17, 19, 21, 25, 31, 32, 34, 35, 37, 41, 43, 49, 50, 52, 53, 55, 57,

59, 65, 67, 68, 70, 72, 74, 77, 79, 85, 87, 89, 91, 93, 95, 96, Shutterstock id:

576887992 ET. 8.09.2017 saat: 14.25

Sayfa: 15, Shutterstock id: 690972373 ET. 6.10.2017 saat: 12.00,

Sayfa: 16, Shutterstock id: 586049099 ET. 6.10.2017 saat: 12.00,

Sayfa: 16, 17, 24, 52, 72, Shutterstock id: 100594999 ET. 6.10.2017 saat:

12.15,

Sayfa: 16, Shutterstock id: 681590158 ET. 6.10.2017 saat: 14.50

Sayfa: 18, Shutterstock id: 703138291 ET. 3.11.2017 saat: 15.05

Sayfa: 18, Shutterstock id: 81631744 ET. 6.10.2017 saat: 16.10

Sayfa: 18, Shutterstock id: 373953112 ET. 8.10.2017 saat: 11.13

Sayfa: 18, Shutterstock id: 119610076 ET. 16.05.2018 saat: 12.52

Sayfa: 19, Shutterstock id: 272254136 ET. 17.10.2017 saat: 12.50

Sayfa: 20, Shutterstock id: 475976233 ET. 13.09.2017 saat: 12.25

Sayfa: 20, Shutterstock id: 466514000 ET. 6.09.2017 saat: 12.28

Sayfa: 21, Shutterstock id: 1081173041 ET. 5.06.2018 saat: 11.50

Sayfa: 24, Shutterstock id: 725777947 ET. 10.10.2017 saat: 15.58

Sayfa: 25, Shutterstock id: 703980697 ET. 7.11.2017 saat: 16.52

Sayfa: 25, Shutterstock id: 593568323 ET. 15.11.2017 saat: 15.12

Sayfa: 25, Shutterstock id: 640918348 ET. 10.10.2017 saat: 15.12

Sayfa: 26, Shutterstock id: 83565814 ET. 2.11.2017 saat: 10.18

Sayfa: 29, 42, Shutterstock id: 681809980 ET. 2.11.2017 saat: 10.18

Sayfa: 31, 49, Shutterstock id: 239159455 ET. 29.09.2017 saat: 14.25

Sayfa: 32, Shutterstock id: 738934744 ET. 6.09.2017 saat: 11.45

Sayfa: 32, Shutterstock id: 385836439 ET. 7.09.2017 saat: 16.28

Sayfa: 32, Shutterstock id: 640918348 ET. 8.09.2017 saat: 14.35

Sayfa: 34, 35, Shutterstock id: 134913839 ET. 6.09.2017 saat: 14.25

Sayfa: 36, 37, Shutterstock id: 491755606 ET. 10.10.2017 saat: 11.26

Sayfa: 40, Shutterstock id: 407491201 ET. 10.01.2018 saat: 14.50

Sayfa: 45, 51, Shutterstock id: 372718843 ET. 25.01.2017 saat: 14.50

Sayfa: 47, 54, Shutterstock id: 285103412 ET. 25.01.2017 saat: 14.50

Sayfa: 48, 49, Shutterstock id: 582846577 ET. 10.10.2017 saat: 11.50

Sayfa: 48, Shutterstock id: 725930761 ET. 10.10.2017 saat: 13.50

Sayfa: 49, Shutterstock id: 254719255 ET. 10.02.2018 saat: 14.50

Sayfa: 50, Shutterstock id: 341733866 ET. 9.02.2018 saat: 10.58

Sayfa: 50, Shutterstock id: 311689499 ET. 8.02.2018 saat: 10.56

Sayfa: 50, 68, Shutterstock id: 483380386 ET. 1.02.2018 saat: 14.00
Sayfa: 52, Shutterstock id: 750938377 ET. 9.02.2018 saat: 10.58
Sayfa: 53, Shutterstock id: 471676385 ET. 24.01.2017 saat: 11.08
Sayfa: 53, Shutterstock id: 364645937 ET. 24.01.2017 saat: 11.17
Sayfa: 55, Shutterstock id: 139887406 ET. 9.02.2018 saat: 10.08
Sayfa: 57, Shutterstock id: 156859511 ET. 13.02.2018 saat: 16.12
Sayfa: 58, Shutterstock id: 53270302 ET. 14.02.2018 saat: 10.08
Sayfa: 58, Shutterstock id: 101817370 ET. 14.02.2018 saat: 17.50
Sayfa: 59, Shutterstock id: 305085074 ET. 14.02.2018 saat: 10.52
Sayfa: 64, Shutterstock id: 143711584 ET. 2.11.2017 saat: 10.08
Sayfa: 64, Shutterstock id: 88378471 ET. 2.11.2017 saat: 10.12
Sayfa: 64, Shutterstock id: 481076197 ET. 2.11.2017 saat: 10.13
Sayfa: 64, Shutterstock id: 359361287 ET. 9.11.2017 saat: 14.54
Sayfa: 65, Shutterstock id: 644882359 ET. 31.05.2018 saat: 14.20
Sayfa: 65, Shutterstock id: 101817370 ET. 30.05.2018 saat: 11.52
Sayfa: 66, Shutterstock id: 729183562 ET. 8.11.2017 saat: 11.56
Sayfa: 66, Shutterstock id: 119289526 ET. 8.11.2017 saat: 10.52
Sayfa: 66, Shutterstock id: 359361287 ET. 8.11.2017 saat: 10.52
Sayfa: 66, Shutterstock id: 272354588 ET. 8.11.2017 saat: 10.18
Sayfa: 66, Shutterstock id: 184839167 ET. 8.11.2017 saat: 10.52
Sayfa: 66, Shutterstock id: 126047162 ET. 8.11.2017 saat: 15.21
Sayfa: 66, Shutterstock id: 627179492 ET. 8.11.2017 saat: 10.52
Sayfa: 66, Shutterstock id: 126765515 ET. 8.11.2017 saat: 10.25
Sayfa: 66, Shutterstock id: 574603519 ET. 13.11.2017 saat: 15.57
Sayfa: 68, Shutterstock id: 111726839 ET. 31.05.2018 saat: 15.26
Sayfa: 70, Shutterstock id: 9844906 ET. 13.02.2018 saat: 16.29
Sayfa: 72, Shutterstock id: 690972337 ET. 13.02.2018 saat: 15.27
Sayfa: 72, Shutterstock id: 593128109 ET. 13.02.2018 saat: 16.02
Sayfa: 74, Shutterstock id: 199826036 ET. 7.02.2018 saat: 16.17
Sayfa: 76, 77, Shutterstock id: 599095775 ET. 13.02.2018 saat: 16.52
Sayfa: 76, Shutterstock id: 703980697 ET. 13.02.2018 saat: 14.24
Sayfa: 76, 77 Shutterstock id: 402407995 ET. 13.02.2018 saat: 15.27
Sayfa: 78, Shutterstock id: 322776725 ET. 15.02.2018 saat: 14.13
Sayfa: 78, 79, Shutterstock id: 613911011 ET. 14.02.2018 saat: 12.48
Sayfa: 79, Shutterstock id: 449926186 ET. 15.02.2018 saat: 14.58
Sayfa: 80, Shutterstock id: 729183562 ET. 31.05.2018 saat: 14.20
Sayfa: 80, Shutterstock id: 574603519 ET. 8.11.2017 saat: 10.52
Sayfa: 80, Shutterstock id: 184839167 ET. 8.11.2017 saat: 10.35
Sayfa: 80, Shutterstock id: 481076197 ET. 8.11.2017 saat: 15.21
Sayfa: 80, Shutterstock id: 627179492 ET. 31.05.2018 saat: 14.46
Sayfa: 80, Shutterstock id: 143711584 ET. 8.11.2017 saat: 10.56
Sayfa: 83, 96, Shutterstock id: 295653287 ET. 8.11.2017 saat: 10.56
Sayfa: 85, Shutterstock id: 444578743 ET. 31.10.2017 saat: 14.52
Sayfa: 85, 86, Shutterstock id: 260724017 ET. 8.11.2017 saat: 16.52
Sayfa: 86, Shutterstock id: 378656041 ET. 14.02.2018 saat: 12.28
Sayfa: 87, Shutterstock id: 628692173 ET. 14.02.2018 saat: 12.38
Sayfa: 87, Shutterstock id: 291252509 ET. 14.02.2018 saat: 12.38
Sayfa: 87, Shutterstock id: 570360124 ET. 14.02.2018 saat: 12.38
Sayfa: 86, 87, Shutterstock id: 738358090 ET. 14.02.2018 saat: 12.38
Sayfa: 88, Shutterstock id: 714575518 ET. 14.02.2018 saat: 12.39
Sayfa: 89, Shutterstock id: 644504227 ET. 14.02.2018 saat: 12.38

Sayfa: 91, Shutterstock id: 292316606 ET. 14.02.2018 saat: 12.40
Sayfa: 92, Shutterstock id: 519908269 ET. 14.02.2018 saat: 10.45
Sayfa: 92, Shutterstock id: 103757423 ET. 17.02.2018 saat: 11.06
Sayfa: 93, Shutterstock id: 527477755 ET. 14.02.2018 saat: 16.55
Sayfa: 93, Shutterstock id: 596609297 ET. 27.05.2018 saat: 11.45
Sayfa: 93, Shutterstock id: 523675048 ET. 29.05.2018 saat: 11.55
Sayfa: 95, Shutterstock id: 194582924 ET. 13.02.2018 saat: 16.38
Sayfa: 96, Shutterstock id: 100261520 ET. 19.02.2018 saat: 16.49
Sayfa: 96, Shutterstock id: 233984119 ET. 15.02.2018 saat: 14.03
Sayfa: 96, Shutterstock id: 705922894 ET. 16.02.2018 saat: 10.32
Sayfa: 96, Shutterstock id: 250745704 ET. 19.02.2018 saat: 16.43
Sayfa: 99, Shutterstock id: 294952253 ET. 8.11.2017 saat: 10.56

B. Aşağıda sayfa numaraları belirtilen görseller "T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı - Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü" resmi web sayfasından alınmıştır.

Sayfa: 12, <http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR,12228/mehmet-akif-er-soy-yili-etkinlikleri.html> ET. 12.09.2017 saat: 11.10
Sayfa: 66, <http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR,12706/vurmali-calgilar.html> ET. 10.11.2017 saat: 12.32
Sayfa: 66, <http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR,12707/uflemeli-calgilar.html> ET. 8.11.2017 saat: 11:59
Sayfa: 66, <http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR,12706/vurmali-calgilar.html> ET. 8.11.2017 saat: 15.40

C. Aşağıda sayfa numaraları belirtilen görseller "T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı - Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü" resmi web sayfasından alınmıştır.

Sayfa: 64, <http://www.antalyakulturturizm.gov.tr/TR,67457/geleneksel-halk-sazlari.html> ET. 9.11.2017 saat: 11.26
Sayfa: 66, <http://www.antalyakulturturizm.gov.tr/TR,67457/geleneksel-halk-sazlari.html> ET. 8.11.2017 saat: 11.58
Sayfa: 66, <http://www.antalyakulturturizm.gov.tr/TR,67457/geleneksel-halk-sazlari.html> ET. 8.11.2017 saat: 15.46
Sayfa: 66, <http://www.antalyakulturturizm.gov.tr/TR,67457/geleneksel-halk-sazlari.html> ET. 8.11.2017 saat: 15.38

Ç. Aşağıda sayfa numaraları belirtilen görseller "Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Bilişim Ağı" resmi web sayfasından alınmıştır.

Sayfa: 12, http://ders.eba.gov.tr/EXTERNAL/BASE_URL/LEARNING_OBJECT/THUMBNAİL/d/d9311595d5d0bde380871631ea9cf740/1/81bf1aa1ce1e-4437bf8f2f543dd24801.jpg ET. 12.09.2017 saat: 12.50

Sayfa: 64, <http://www.eba.gov.tr/dokuman?icerik-id=9560adf863f78ca-9543d1a24128a25f85370e17fe6003> ET. 9.11.2017 saat: 11.40
Sayfa: 64, <http://www.eba.gov.tr/dokuman?icerik-id=9560adf863f78ca-9543d1a24128a25f85370e17fe6003> ET. 9.11.2017 saat: 11.19
Sayfa: 64, <http://www.eba.gov.tr/dokuman?icerik-id=9560adf863f78ca-9543d1a24128a25f85370e17fe6003> ET. 8.11.2017 saat: 11.58
Sayfa: 64, <http://www.eba.gov.tr/dokuman?icerik-id=9560adf863f78ca-9543d1a24128a25f85370e17fe6003> ET. 8.11.2017 saat: 12.32
Sayfa: 80, <http://www.eba.gov.tr/dokuman?icerik-id=9560adf863f78ca-9543d1a24128a25f85370e17fe6003> ET. 9.11.2017 saat: 11.40
Sayfa: 80, <http://www.eba.gov.tr/dokuman?icerik-id=9560adf863f78ca-9543d1a24128a25f85370e17fe6003> ET. 9.11.2017 saat: 11.19
Sayfa: 80, <http://www.eba.gov.tr/dokuman?icerik-id=9560adf863f78ca-9543d1a24128a25f85370e17fe6003> ET. 8.11.2017 saat: 11.58

D. Aşağıda sayfa numarası belirtilen görsel "T.C. Genel Kurmay Başkanlığı" resmi web sayfasından alınmıştır.

Sayfa: 75, http://www.ata.tsk.tr/07_gorseller/foto.html ET. 09.12.2017 saat: 22.59

E. Aşağıda sayfa numaraları belirtilen görseller "Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.(BOTAŞ)" resmi web sayfasından alınmıştır.

Sayfa: 84, <http://www.botas.gov.tr/external/koro/index.asp> ET. 21.11.2017 saat: 11.41

Sayfa: 84, <http://www.botas.gov.tr/external/koro/index.asp> ET. 21.11.2017 saat: 11.42

F. Aşağıda sayfa numaraları belirtilen görseller "Milli Eğitim Bakanlığı Metin Aşıkoğlu Ortaokulu" resmi web sayfasından alınmıştır.

Sayfa: 11, http://metinaoo.meb.k12.tr/tema/icerikler/9-eylul-izmirin-kurtulusu_3497743.html
ET. 6.10.2017 saat: 12.51

Sayfa: 16, http://metinaoo.meb.k12.tr/tema/icerikler/9-eylul-izmirin-kurtulusu_3497743.html
ET. 6.10.2017 saat: 12.51

G. Aşağıda sayfa numarası belirtilen görsel "T.C İstanbul Valiliği" resmi web sayfasından alınmıştır.

Sayfa: 30, <http://ataturk.istanbul.gov.tr> ET. 06.11.2017 saat: 12.34

Ğ. Aşağıda sayfa numaraları belirtilen görsel "Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi" resmi web sayfasından alınmıştır.

Sayfa: 63, 67, <https://tanitim.ahievran.edu.tr/icerik/kisilyerler> ET. 10.12.2017 saat: 00.34

H. "Aşağıda sayfa numarası belirtilen görsel "T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı - Düzce İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü" resmi web sayfasından alınmıştır.

Sayfa: 66, http://www.duzcekkulturturizm.gov.tr/haber-463-hemsinliler_tulum_kardesligi_senligidiv_styledisplaynoneimurel_crohn_a_hrefhttpdskibsfartsiteimurelskibsfarthtmdskibsfartsitea_imurel_05div.html ET. 8.11.2017 saat: 11.59

I. Aşağıda sayfa numaraları belirtilen görseller komisyon tarafından özel olarak çizilmiştir.

Sayfa 12, 15, 17, 24 Gitar çizimi